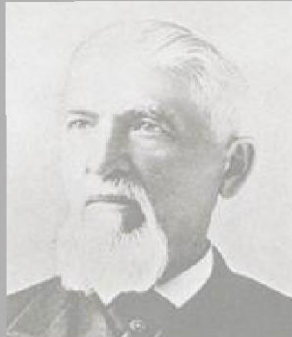

Živi Glas Gospodnjih Svedoka

Direktni citati pionira
crkve Adventista Sedmog Dana

Printed by: emv (Shema) Publishers
P. O. Box 7137
Kariiong, NSW 2250
Australia

"Zato imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosađuje nam se; Nego se odrekosmo tajnog srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvrćemo reč Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savesti čovečijoj pred Bogom. Imajući pak onaj isti duh vere kao što je napisano: verovah, zato govorih; mi verujemo, zato i govorimo."
2. Kor. 4,1.2.13

Ova knjiga je izdata kao odgovor na instrukcije od Gospoda kroz Njegovog izabranog glasnika. Dali smo sebi zadatak da naše komentare dajemo minimalno i da radije damo prostora pionirima da govore sami za sebe. Verujemo da će Gospod iskoristiti ovo svedočanstvo da osvedoči iskrenog istraživača istine. Iskreno verujemo da istini ne treba dodatnih komentara ili elaborata sa naše strane, već da jednostavnost i lepota istine sijaju svetlošću koju ne može promašiti niko ko je traži. Naša iskrena molitva je da će vas Bog blagosloviti i voditi kroz stranice ove knjige.

Izdavač

Živi glas Božjih svedoka

Ovo su reči pionira Božje crkve ostatka. Ti ponizni muškarci i žene koje je Bog koristio da iznesu istine Njegove reči i da ih ustanove kao sigurne, nepromenljive temelje na kojima crkva Adventista sedmoga dana treba stajati do dana kada će se Gospod vratiti. Ovo su bili graditelji koje je Bog koristio da izgrade platformu istine kroz vođstvo Duha istine. U čije dane nas je Bog doveo, kao i Izrailj nekada, pred vrata Hanana i rekao, "Uđite", i mi ne uđosmo zbog neverice. Pogledajmo gde smo, i zašto smo tu. Naučimo lekcije naših praotaca, prebrojmo blagoslove i dugo trpljenje Gospoda i dozvolimo mu da radi u nama i kroz nas ono što nije mogao pre više od 100 godina.

Ostavljamo vas sa nekoliko neodgovorenih pitanja, za koje se molimo da će ova knjiga podići:

- Gde je 'pokret' danas?
- Da li se držao svojih temelja?
- Zašto smo i dalje tu, 160 godina nakon objavljivanja pokreta da je blizu povratak Hristov?
- Da li Božja crkva ostatka, crkva Adventista sedmoga dana, danas stoji na istim temeljima koje su izgradili Njegovi izabrani posrednici?

Sadržaj

Elen Guld Vajt - Božji glasnik.....	5
"Čvrsti temelji naše vere".....	6
"Naši časopisi".....	7
Rana iskustva.....	7
Spasenje u Istini.....	8
"Potvrda naše poruke".....	10
Džejms Springer Vajt – Apostol Pavle pokreta (1821. – 1881.).....	13
"POZICIJA OSTATKA".....	14
"KATOLIČKI RAZLOZI ZA DRŽANJE NEDELJE".....	16
Džozef Bejts.....	17
Džon Nevins Endrjuz	19
Katoločki izazov.....	20
Džon Norton Lofborov	21
PITANJA ZA BRATA LOFBOROVA.....	21

Urija Smit.....	24
Džozef Harvi Vagoner.....	26
Stiven Nelson Haskel, otac pamfleta i misionorskog društva.....	29
Rozvel Fener Kotrel.....	31
Pozicija pionira Adventista Sedmog Dana o trojstvu.....	32
Džozef Birčard Frizbi.....	34
Merit E. Kornel.....	35
Džon Gotlib Mateson.....	35
Alonzo Trevier Džons.....	36
Elet Dž. Vagoner.....	37
„Da li je Hrist stvoreno biće?“.....	39
Kako je sestra Vajt videla poruku iz 1888. od strane Džonsa i Vagonera?.....	40
Džordž Ajd Batler.....	41
Vilijam Voren Preskot.....	41
Džejms Edson Vajt.....	42
Vilijam Klarens Vajt.....	43
Milton Čarls Vilkoks.....	44
Sarepta Mirenda (Ajriš) Henri.....	46
C. W. Stoun.....	46
Ej. Dž. Denis.....	47
Ej. Dž. Morton.....	47
D. V. Hal.....	47
Dž. M. Stivenson.....	48
Dadli Marvin Kenrajt.....	49
Džadson Silvejnius Vošburn.....	51
Vošburnovo pismo.....	53
Hempton Votson Kotrel (1852 – 1940).....	54
Dodatak.....	55
Fundamentalne Istine ASD u godišnjacima iz 1889-1914, 1931, i1981	55
Ono što je izlazilo u godišnjacima od 1889. do 1914.	55
Koliko ćete se odlučivati između dve opcije?.....	58

Elen Guld Vajt - Božji glasnik

(1827 – 1915)

Elen Harmon je bila tinejdžer kada su ona i njena porodica prvi put čuli propovedanje Vilijama Milera 1840. godine. Preobratala se iste godine u kampu metodista, a krstila se dve godine kasnije. Prošla je kroz razočarenje, ali se njena vera nikada nije pokolebala. Decembra 1844. godine, doživela je svoju prvu viziju vezanu za put adventista u Božji grad. Gospod ju je pozvao u celoživotnu službu kao Njegovog glasnika. Postala je jedan od prva tri originalna pionira crkve, udruživši se sa svojim budućim suprugom Džejsom Vajtom i Džozefom Bejtsom u širenju svetla o čišćenju Svetinje i

Suboti. Pored ličnih poruka za određene ljude, Gđa Vajt je dobijala brojne vizije i snove koje su podvlačile biblijske istine našeg vremena. Pisala je iscrpno na različite teme poput velike borbe između Hrista i sotone, zdravog života, ispravnog metoda edukacije i pobožnih porodičnih odnosa. Ubrzo posle njene prve vizije, Elen je rekla da joj Bog zapoveda. *“Piši, piši stvari koje ti se otkrivaju.” “Kada sam dobila tu poruku” kasnije je rekla, “Nisam mogla da smirim ruku. Moje fizičko stanje me je onemogućavalo da pišem.” “Ali, ponovno sam dobila poruku ‘piši stvari koje ti se otkrivaju.’ Poslušala sam; i ...ubrzio sam mogla ispisivati stranice sa lakoćom. Ko mi je rekao šta da pišem? Ko je umirio moju desnu ruku i omogućio da držim olovku? – Bio je to Gospod.” {Rivju i Herald, Juni 14, 1906.}*

Iz ovih poruka, vernici su bili vođeni da otvaraju škole, sanatorijume i izdavačke kuće. Većinu svojih pisanja je uradila u poslednje tri decenije svog života. Tih godina je posebno radila sa drugima na nošenju poruke o opravdanju verom crkvi u poslednjim vremenima, i onda je nastojala da umanjí štetu koja je nastala kada je ova istina odbačena. Svoje poslednje godine Gđa Vajt je provela u Kaliforniji. U vremenu otpadništva i kroz vatru suda, Gospod je nastavio da govori kroz nju do kraja, vodeći, ukoravajući i dajući uputstva crkvi ostatka, upućujući grešnika ka krstu i Isusu, i trubeći u poziv na susret Gospodu. Ni jedna druga osoba nije imala veći uticaj na razvijanje crkve Adventista Sedmoga Dana od Elen Vajt.

“Čvrsti temelji naše vere”

“Mnogi ne razumeju kako su čvrsto položeni temelji naše vere. Moj suprug, starešina Džozef Bejts, Otac Pirs, starešina (Hiram) Edson, i ostali koji su bili željni, plemeniti i istiniti, su bili među onima koji su, posle 1844. godine, tražili istinu kao skriveno blago. Sretala sam se sa njima i molili smo se i proučavali ozbiljno. Često smo ostajali do kasno u noć, a ponekada i celu noć, moleći za svetlost i proučavajući Reč. Ponovno i ponovno su se ova braća okupljala da proučavaju Bibliju, da bi naučili njeno značenje i da bi bili spremni da propovedaju sa silom. Kada bi došli do tačke proučavanja da su rekli, “Ne možemo učiniti ništa više,” Duh Gospodnji bi došao na mene i ja bih bila odneta u viziji i jasno objašnjenje stihova koje smo proučavali bi mi bili pokazani sa uputstvima kako ćemo raditi i propovedati efektivno. Tako nam je data svetlost koja nam je pomogla da razumemo Pisma u vezi Hrista, Njegove misije i Njegovog sveštenstva. **Put istine, koji se pružao od tih vremena do vremena kada ćemo ući u Božji grad mi je pojašnjen**, i predavala sam drugima instrukcije koje je meni Gospod dao.” {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 1, str. 206, 207. 1904}

“Vodeće tačke naše vere, kako ih držimo **danas** su **čvrsto** ustanovljenje. Tačka za tačkom je jasno definisana i sva braća su došla u harmoniju. Cela družina vernika se ujedinila u istini. Bilo je i onih koji su dolazili sa čudnim doktrinama, ali mi se nikada nismo plašili da se susretnemo sa njima. Naše iskustvo je čudesno uspostavljeno otkrivenjem Svetog Duha.” {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 3, str. 413. 1903}

“Kao narod moramo stajati na platformi večne istine koja je izdržala testove i sud. Moramo se držati čvrstih stubova naše vere. Načela istine koje nam je Bog otkrio su naši jedini i istiniti temelji. Oni su nas učinili onim što jesmo. Prolazak vremena nije umanjio njihovu vrednost. - Specijalna Svedočanstva, Serija B, Broj 2, str. 51. (1904.)” {E. G. Vajt, Saveti Piscima i Urednicima, str. 52}

“**Ni jedna linija istine koja je učinila narod Adventista Sedmoga Dana onim što jesu, ne sme biti oslabljena**. Imamo stare putokaze istine, iskustvo i obavezu, i moramo stajati čvrsto u odbrani naših načela pred svetom.” {E. G. Vajt, Svedočanstva za Crkvu Sveska 6, str. 17. 1901}

“Poruke svih vrsta su date Adventistima Sedmog Dana da zauzmu mesta istine koje su, tačku po tačku, bile istražene proučavanjem uz molitvu i potvrđene čudotvornom silom Gospodnjom. Ali obeležja koja su nas učinila onim što jesmo, **moraju biti sačuvana i biće sačuvana** kao što je Bog naznačio kroz Njegovu reč i svedočanstvom Duha. On nas poziva da čvrsto držimo, stiskom vere, fundamentalna načela koja su bazirana na **neupitnom autoritetu**.” {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 1, str. 208. 1904}

„Zapisi iskustava kroz koja je prolazio Božji narod u ranoj istoriji našeg rada, moraju biti ponovo publikovani. **Mnogi od onih koji su od tada prihvatili istinu ne znaju način na koji je Bog delovao.** Iskustva Vilijama Milera i njegovih saradnika, kapetana Džozefa Bejtsa i drugih pionira adventnog pokreta, moraju biti sačuvana pred našim narodom. Knjiga strašine Lofborova mora dobiti više pažnje. Naši vodeći ljudi moraju videti šta može biti urađeno da bi ova knjiga cirkulisala.“ {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 17, str. 344. 1903}

“Teret upozorenja koje će doći Božjem narodu, je treća anđeoska poruka. Oni koji proučavaju da bi razumeli ovu poruku uvideće da reč Gospodnja neće podrivati temelje i stubove vere koja je načinila od Adventista Sedmoga Dana ono što jesu **danas.** - Rukopis 31, 1896.” {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 2, str. 103. 1896}

“Naši časopisi”

„Bog mi je dao svetlost po pitanju naših časopisa. Koja je to svetlost? — Rekao je da će mrtvi govoriti. Kako? — Njihov posao će ih pratiti. **Moramo ponoviti reči naših pionira u našem poslu, koji su znali da je traženje istine kao potraga za skrivenim blagom, i koji su radili da polože temelje naše vere.** Oni su napredovali korak po korak vođeni uticajem Svetog Duha. Jedan po jedan, ovi pioniri umiru. **Reč koja mi je data je da se ono što su ovi ljudi pisali u prošlosti ponovo publikuje.** U Znacima Vremena neka članci ne budu dugački, a štampa loša. Nemojmo sve trpati u jedan broj časopisa. Neka štampa bude dobra i neka ozbiljna, živa iskustva budu stavljena na papir. Ne tako davno, uzela sam primerak Biblijskog Eha. Kako sam ga prelistavala, videla sam članak starešine Haskela i jedan članak starešine Korlisa. **Kada sam spustila časopis rekla sam, ovi članci moraju ponovo biti publikovani. U njima ima istine i sile. Ljudi su govorili kako su bili potaknuti Svetim Duhom.** Neka se istine koje su temelji naše vere čuvaju pred našim narodom. Neki ljudi će se odvojiti od vere, verujući zavodljivim duhovima i doktrinama đavola. Oni govore o nauci i neprijatelj im prilazi i daje pregršt nauke; ali to nije nauka spasenja. Nije nauka poniznosti, posvećenje Duha. Mi sada moramo razumeti koji su stubovi naše vere, - istine koje su nas načinile ovakvim narodom, vodeći nas korak po korak.“ {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 25. Maj, 1905}

Rana iskustva

„Kada je prošla 1844. godina, tražili smo istinu kao skriveno blago. Sretala sam se sa njima i molili smo se i proučavali ozbiljno. Često smo ostajali do kasno u noć, a ponekada i celu noć, moleći za svetlost i proučavajući reč. Ponovno i ponovno su se ova braća okupljala da proučavaju Bibliju, da bi naučili njeno značenje i da bi bili

spremni da propovedaju sa silom. Kada su došli do tačke proučavanja kada bi rekli, "Ne možemo učiniti ništa više," Duh Gospodnji bi došao na mene i ja bih bila odneta u viziji i jasno objašnjenje stihova koje smo proučavali bi mi bili pokazani sa uputstvima kako ćemo raditi i propovedati efektivno. Tako nam je data svetlost koja na je pomogla da razumemo pisma u vezi Hrista, Njegove misije i Njegovog sveštenstva. **Put istine koji se pružao od tih vremena do vremena kada ćemo ući u Božji grad, mi je pojašnjen,** i predavala sam drugima instrukcije koje je meni Gospod dao."

Za svo to vreme ja nisam mogla da razumem logiku braće. Moj um je bio zaključan i nisam mogla da shvatim značenje Svetog pisma i onoga što smo proučavali. Ovo je bio jedan od najtužnijih perioda u mom životu. Bila sam u takvom stanju dok nam se **svi principi naše vere** nisu razbistrili u umovima u harmoniji sa Božjom rečju. Braća su znala da, kada nisam bila u viziji, nisam razumela te stvari, ali su prihvatili, kao svetlost sa nebesa, otkrivenja koja su im data.

Mnoge greške su se rađale i iako sam tada bila malo više od deteta, bila sam slana od mesta do mesta da prekorevam one koje su držali te lažne doktrine. Bilo je i onih koji su bili pred opasnošću da postanu fanatici i Bog me je uputio da im prenesem upozorenje sa nebesa.

Ponovo ćemo morati da se borimo sa tim lažnim doktrinama. Biće onih koji će tvrditi da imaju vizije. Kada vam Bog da jasne dokaze da je vizija od Njega, možete je prihvatiti, ali ne prihvatajte je sa bilo kojim drugim dokazima; jer će ljudi zastraniti u stranim zemljama i u Americi. Gospod želi da se njegov narod ponaša kao razumni ljudi i žene." {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 25. Maj, 1905}

Spasenje u Istini

„U budućnosti će se podići svakakve prevare i mi želimo čvrsto tlo za naše noge. Želimo čvrste temelje na kojima ćemo graditi. **Ni jedno slovo ne sme biti uklonjeno iz onoga što je Gospod ustanovio.** Neprijatelj će donositi lažne teorije, kao što je doktrina da ne postoji Svetinja. Ovo je jedna od tačaka zbog kojih će se mnogi udaljiti od vere. Gde ćemo naći sigurnost osim u istinama koje Gospod daje poslednjih 50 godina.“ {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 25. Maj, 1905}

„Dozvolimo pionirima da identifikuju istinu. – **Kada Božja sila posvedoči šta je istina, ta istina treba stajati kao istina zauvek. Nikakve naknadne stavke, koje se suprote istini ne trebaju biti uvažavane. Ljudi će izlaziti sa intepretacijama Svetog Pisma koje su po njima istina, ali koje nisu istinite. Istinu ovoga vremena, Bog nam je dao kao temelj naše vere. On sam nas je podučio šta je istina.** Izlaziće jedan za drugim sa novim istinama koje će biti kontradiktorne svetlosti koju je Bog dao demonstracijom Svetog Duha.

Nekoliko njih koji su prošli kroz iskustva stečena ustanovljavanjem ove istine je još

živo. Bog je milostivo poštedeo njihove živote da ponavljaju i ponavljaju istinu do kraja njihovog života, iskustva kroz koja su prolazili kao i apostol Jovan do samog kraja njegovog života. **Nosioci barjaka koji su pali u smrt moraju govoriti kroz reizdanja njihovih pisanja. Dobila sam instrukciju da se njihov glas na takav način mora čuti. Moraju se iznosititi njihova svedočanstva o onome što sačinjava istinu za ovo vreme.**“ - Propovedaj Reč, str. 5. (1905.)” {E. G. Vajt, Saveti Piscima i Urednicima, str. 31, 32

“Nemojmo izgubiti iz vida činjenicu da su ovi ozbiljni radnici žrtvovali sve da rad napreduje. To što su ostarili i osedeli u službi Bogu nije razlog da ne utiču superiorno u odnosu na one koji imaju daleko manje znanja o tom radu i mnogo manje iskustva u božanskim stvarima. Iako stari i nemoćni da nose teže terete koje mlađi mogu i treba da nose, njihova vrednost kao savetodavaca je od najvišeg reda. Pravili su greške, ali su stekli mudrost iz svojih promašaja; **naučili su da izbegavaju greške i opasnosti i zar nisu kompetentni da daju mudre savete?** Izdržali su testove i sud, i iako su izgubili nešto od svog žara, ne smeju biti uklonjeni od strane manje iskusnih radnika, koji znaju malo toga o radu i samopožrtvovanju ovih pionira. Gospod ih ne drži po strani. Daje im posebnu milost i znanje.

...Oni koji su služili svom gospodaru kada je posao bio težak, oni koji su trpeli siromaštvo i ostali verni istini kada smo bili malobrojni, moraju biti uvek poštovani i počastvovani. **Dobila sam instrukciju da kažem: Neka svaki vernik poštuje ostarele pionire koji su podneli iskušenja, teškoće i mnoge oskudice. Oni su Božji radnici i nose veliku ulogu u izgradnji Njegovog dela.**“ {E. G. Vajt, Svedočanstva za Crkvu Sveska 7, str. 287-289. 1902}

“**Dobila sam instrukcije da kažem: neka svaki vernik poštuje one koje su imali vodeće uloge u ranim danima naše poruke i koji su podneli iskušenja i teškoće i mnoge oskudice. Ovi ljudi su osedeli u službi. Ne zadugo, i oni će dobiti svoju nagradu...**

Gospod želi da Njegove sluge koje su ostarile u službi istine ostanu verne i istinite noseći svedočanstvo u korist zakona.

Božje oprobane sluge ne smeju biti stavljanе na teška mesta. Oni koji su služili svom gospodaru kada je posao bio težak, **oni koji su istrpeli siromaštvo i ostali verni u ljubavi i istini kada smo bili malobrojni, moraju uvek biti počastvovani i poštovani. Neka oni koji su došli k istini u kasnijim godinama paze na ove reči. Bog želi da svi paze na ove upozorenje.** - Pismo 47,1902. {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 2, str. 227}

“**Videla sam da Bog nije zadovoljan naravljju nekih koji mrmljaju protiv onih koji su vodili najteže bitke za njih i koji su istrpeli toliko na početku iznošenja naše poruke, kada je rad bio težak. Iskusne radnike koji su radili pod teretom kada je bilo svega njih nekoliko da im pomogne, Bog poštuje; i ljubomorno čuva one koji su se dokazali vernima. Nije zadovoljan onima koji im nalaze greške i prekorevaju Božije**

radnike koji su osedeli u izgradnji današnje istine.” {E. G. Vajt, Svedočanstva za Crkvu Sveska 3, str. 320, 321. 1873}

“Božija reč je vodila naše korake od 1844.godine. Pretraživali smo Pismo; gradili smo čvrsto; i **nismo morali da kvarimo svoje temelje da bi dodavali ojačanja.** Pismo 24, 1907, p. 3. (Starešini A. G. Danijelsu, 4. Februar, 1907.)

„...Bog je objavio da će se istorija prošlosti ponoviti kada budemo ulazili u poslednju fazu našeg rada. **Sve istine koje je dao za poslednja vremena moraju biti proklamovane svetu. Svaki stub koji je On utvrdio mora biti ojačan. NE možemo odstupiti od temelja koje je Bog postavio. Sada postoji potreba da se ponovi iskustvo ljudi koji su imali udeo u utvrđivanju našeg rada na početku.**“ Rukopis 129, 1905, p.3. (“Čvrsto do kraja, ”24. Decembar, 1905.”) {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 1, str. 54}

“Istine koje su potvrđenje manifestivanim Božjim delovanjem moraju stajati čvrsto. Neka niko ne pokuša da izvadi ni jedan kamen temeljac iz te strukture. Oni koji budu pokušali da podrivaju temelje naše vere su među onima za koje Biblija kaže “U poslednjim vremenima biće onih koji će odstupiti od istine, verujući lažnim duhovima i doktrinama đavola.”” Pismo 87, 1905, str. 2, 3. (Starešini i Gđi S. N. Haskel, 25. Februar, 1905.)” {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 1, str. 55}

“Potvrda naše poruke”

„...Rečeno mi je da je Gospod, svojom beskonačnom moći, sačuvao desnu ruku Svog glasnika više od pola veka, kako bi istina bila napisana, jer mi On zapoveda da ih pišem da bi se izdala u našim časopisima i knjigama. Zašto? – Zato, jer da nisu sada napisana, **kada pioniri vere budu umirali, biće mnogo novih u veri koji će prihvatati poruke koje imaju u sebi pogrešan sentiment i opasne zablude.** Ono što ponekad ljudi uče kao “posebno svetlo” je u stvarnosti varljiva greška, koja, kao kukolj među pšenicom, raste i donosi lošu žetvu. Greške ovakve vrste će biti držane od strane nekih do samog kraja ove zemlje.

Ima nekih koji se, po prihvatanju pogrešnih teorija, upinju da ih ustanove kroz kolekciju svojih pisanih izjava o istini, koje koriste, izvadene iz konteksta i izvrnute u sprezi sa greškom. Tako jeres raste i postaje snažna biljka koja je okružena mnogim biljkama istine, i na ovaj način se jako radi na tome da se potvrdi ispravnost lažnih biljaka.

Tako je i sa jeresima koje su učene u Živom Hramu. (Knjiga koja se bavi panteističkim sentimentom koju je izdao J.H. Kelog). Suptilne greške u ovoj knjizi su bile okružene mnogim divnim istinama... Zavodljive sotonine zablude podrivale su poverenje u prave stubove vere, koji su utemeljeni na biblijskim dokazima. Istina je

održana jednostavnim “Ovako veli Gospod.” Ali postoji upliv mnogih grešaka, i korišćenje Svetog Pisma van njegovog prirodnog konteksta, sa ciljem da se potvrde zablude, koje će prevariti, ako je moguće, i izabrane...

Neka ne prođe ni jedan dan gde će se prilika da se traži Gospod svim srcem, dušom i umom izgubiti. Ako ne prihvatitmo poruku sa ljubavlju, možda ćemo biti među onima koji će videti sotonina čudesa u poslednjim danima i poverovati u njih.-- Pismo 136, 27. April, 1906, Braći Butler, Danijels, i Irvin.” {E. G. Vajt, Ovaj Dan s Bogom, str. 126}

“Ne želim da ignorišem ili previdim nijednu kariku u lancu dokaza koji je formiran posle 1844., gde su se male družine iskrenih istraživača istine sastajale da proučavaju Bibliju i da traže od Boga svetlost i vođstvo. **Istina je, tačku po tačku, urezana u naše umove tako čvrsto da nije bilo mesta sumnji.** Dokazi koji su nam dati u našim ranim iskustvima imaju i dalje istu silu koju su imali tada. **Istina je ista kakva je oduvek i bila i ni jedan stub ne može biti izvučen iz strukture istine.** Ona koja je tražena iz reči 1844., 1845. i 1846. godine, ostaje ista u svakom smislu. Pismo 38, 1906, str.1, 2. (Tporodici Warunga Sanatorijuma, 23. Januar, 1906.)” {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 1, str. 52}

„Tih dana, Gospod nam je dao dragocena iskustva. Kada smo bili u borbi sa silama tame, kao što često i jesmo, sve smo iznosili pred našeg moćnog pomoćnika. Iznova i iznova smo se molili za snagu i mudrost. Nismo se predavali; osećali smo da pomoć mora doći. I kroz veru u Boga, neprijateljeva artiljerija je bila okrenuta protiv njega samog, veličanstvene pobede su izvojevane za istinu, a mi smo postali svesni da nam Gospod nije dao svoga Duha na meru. Da nije bilo ovih posebnih dokaza Božje ljubavi, da nije manifestacijom Duha stavio svoj pečat na istinu, mogli smo postati obeshrabreni; ali dokazi božanskog vođstva, živa iskustva u vezi sa Bogom, osnažile su nas da se čvrsto borimo u bitkama za Gospoda. Verni su mogli jasnije razaznati kako je Bog mapirao njihov kurs, vodeći ih kroz iskušenja, razočarenja i žestoke borbe. Postali su jači kako su nailazili i prevazilazili prepreke i sticali bogato iskustvo svakim novim korakom. **Mnogi od ovih pionira, koji su podelili sa nama svoja iskušenja i pobede, ostali su istiniti do kraja svojih života i zaspali su u Isusu Hristu.**“ {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 20. Novembar, 1883}

“Svedočanstva pionira. – Imala sam prikaze po pitanju prevara koje sotona donosi u ovo vreme. **Dobila sam instrukciju da bismo trebali istaći svedočanstva nekih starih radnika koji su sada pokojni.** Neka nastave da govore kao kroz članke iz ranih brojeva naših časopisa. **Ovi članci bi sada trebali biti ponovo publikovani, da možemo imati živ glas Gospodnjih svedoka.** Istorija ranih iskustava u radu na poruci će biti sila za izdržavanje sotoninih genijalnih prevara. Instrukcija mi je nedavno ponovljena. Moram predstaviti ljudima svedočanstva biblijskih istina, i ponoviti poruke koje su date godinama ranije.” - {E. G. Vajt, Saveti Piscima i Urednicima, str. 26}

“Protest protiv uklanjanja orijentira

Kada se pojave ljudi koji bi da promene stubove temelja naše vere koju je Bog ustanovio svojim Svetim Duhom, neka ostareli ljudi koji su bili pioniri u radu govore jasno, i neka i oni koji su umrli takođe govore kroz reizdanja njihovih članaka kroz naše časopise. Sakupimo zrake nebeske svetlosti koje nam je Bog dao dok je vodio svoj narod korak po korak na putu istine. Ova istina će izdržati test i sud vremena.” {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 1, str. 55}

“Istine koje su nam date posle 1844. su sigurne i nepromenjive kao i kada ih je Gospod dao kao odgovore na naše molitve. Vizije koje mi je Bog dao su toliko upečatljive da znamo da je ono što smo prihvatili istina. Ovo je demonstrirano Svetim Duhom. Svetlost, dragocena svetlost od Boga, ustanovila je glavne tačke naše vere kakve ih držimo danas. Pismo 50, 1906, str. 1, 2. (Starešini W. W. Simpson, 30. Januar, 1906.)” {E. G. Vajt, Objavljeni Rukopisi Sveska 1, str. 53}

*“Gospodnje vođstvo je bilo upadljivo i najčudesnija su bila Njegova otkrovenja onoga što je istina. Tačka za tačkom je ustanovljena od Gospoda nebesa. **Ono što je tada bilo istina, istina je i danas.** Ali glasovi koji govore “Ovo je istina, imam novu svetlost” ne prestaju da se čuju. Ali ove nove svetlosti su manifestacija pogrešne primene Reči koje Božji narod navode na pogrešan put bez sidra koje ih obezbeđuje. Ako bi student Reči uzeo Gospodnje istine koje je otkrio i primenio ih u praktičnom životu, on bi tada bio živi kanal svetlosti. Ali oni koji su sebi odredili da proučavaju nove teorije, imaju kombinaciju istine i greške, i kada pokušavaju da istaknu ove stvari, prikazali su da nisu zapalili svoju sveću na nebeskom oltaru i ona se ugasila u mraku. - Rukopis 31, 1896.”* {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 2, str. 104}

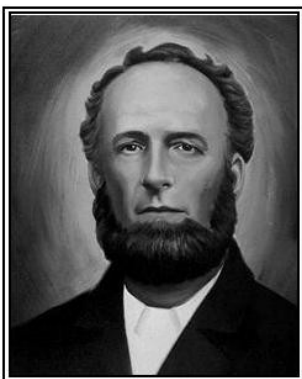
“Ono što je bilo istina na početku je i sad istina. Iako se nove i važne istine otkrivaju za generaciju koje nasleđuju, sadašnja otkrivenja nisu kontradiktorna onima iz prošlosti. Svaka nova shvaćena istina samo daje više značaja staroj.” {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 2. Mart, 1886}

“Nije moguće proceniti zle rezultate uklanjanja nekog od orjentira koje je učvrstila Božja Reč. Malo ko od onih koji se usude na tako nešto se zaustavi na odbacivanju samo jedne istine. Većina uklanja pred sobom jednu po jednu tačku istine, dok ne postanu pravi nevernici.” {E. G. Vajt, Velika Borba, str. 525. 1888}

“Naši ljudi moraju razumeti razloge naše vere i naša prethodna iskustva. Kako je tužno što mnogi od njih bezgranično veruju ljudima koji prezentuju teorije koje pokušavaju da iskorene naša prošla iskustva i da uklone orijentire vere! Oni koji tako lako mogu biti zavedeni lažnim duhovima pokazuju da prate pogrešnog vođu već neko vreme – toliko da više ne mogu da shvate da se odvajaju od vere ili da ne grade na čvrstom temelju. Moramo podsticati sve da stave svoje verske naočare, da pomažu svoje oči kako bi jasno videli i razlikovali istinite stubove vere. Tada će znati

da “Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajući ovaj pečat: pozna Gospod svoje” (2 Tim. 2:19). **Moramo oživeti stare dokaze vere koji su dati svecima.**” {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 2, str. 25. 1904}

Džejms Springer Vajt – Apostol Pavle pokreta (1821. – 1881.)

Adventisti sedmog dana nikada nisu imali talentovanijeg i sposobnijeg direktora i vođu od Džejmsa Springera Vajta. On je takođe bio moćan evanđelista. Ne samo što je učestvovao sa Vilijamom Milerom i Džozefom Bejtsom i mnoštvom drugih u objavljivanju skorog dolaska Gospoda 1840., već je i preživeo pokret Milerita i postao prvi apostol adventista sedmoga dana. Njegov doprinos crkvi je bio vezan za izdavački posao i u vođstvu crkve i administraciji. Ako postoji osnivač Rivju i Herald-a i izdavačke kuće Pasifik Pres, onda su to on i njegova žena Elen Vajt. On je bio sponzor i promoter obe ove institucije. Umro je sa svega 60 godina. Bukvalno je izmorio sebe do smrti. Njegovih 60 godina je potrošeno nesebično i podnosivši žrtvu. Nijedan drugi propovednik nije učinio više od njega da učvrsti visoke principe i efikasnost u život naših crkava i institucija. Njegova žena, Božji glasnik, je rekla o njemu: “Mnogi od pionira koji su delili sa nama iskušenja i pobeđe, ostali su verni do kraja svojih života i zaspali su u Isusu. Među njima je i verni ratnik koji je bio uz mene 36 godina u borbi za istinu. Bog ga je koristio kao učitelja i vođu koji je stajao u prvim redovima za vreme teških borbi u ranim danima naše poruke; ali on je pao na svom položaju i sa ostalima koji su umrli u veri, on očekuje dolazak životodavca, koji će ga pozvati iz njegovog sumornog zatvora u slavnu besmrtnost.” {E. G. Vajt, Rivju i Herald, Novembar 20, 1883}. Dobio je pohvalu koju je retko ko dobio: “Bog je dozvolio da dragoceno svetlo obasja Njegovu reč i da obasja um moga muža. On može prenositi svetlost Isusovog prisustva na druge **svojim propovedanjem i pisanjem.**” {E. G. Vajt, Svedočanstva za Crkvu Sveska 3, str. 502}

“POZICIJA OSTATKA”

„Kao fundamentalne greške možemo ubrojati i lažnu Subotu i ostale greške koje su protestanti doneli iz katoličke crkve, kao što je prskanje za krštenje, trojstvo, svesnost mrtvih i večni život u patnji. Mnoštvo koje je držalo ove fundamentalne greške, su bez sumnje to činili u neznanju; **ali možemo li pretpostaviti da će crkva Hristova nositi sa sobom ove greške dok sudnji dan ne dođe na svet? Mi mislimo da ne.**

Ovo su oni u periodu poruke datoj pre nego što je Sin čovečiji zauzeo svoje mesto na belom oblaku, Otkrivenje XIV, koji čuvaju zapovesti Božje i veru Isusovu.” Ova generacija koja živi tik pred drugi dolazak, neće držati ljudske tradicije, niti će držati fundamentalne greške u vezi sa planom spasenja kroz Isusa Hrista. **I kako svetlost bude sijala na ove teme, a mnoštvo ih odbaci, osuda će doći...svečano, strašno i dolazeći brzo!**” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 12. Septembar, 1854}

“Otac i Sin su bili zajedno pri stvaranju čoveka, a i u njegovom spasenju. Otac reče Sinu, “načinimo čoveka po našem obličju.” Trijumfalna pesma u kojoj učestvuju i iskupljeni odnosi se na 'Onomu koji sedi na prijestolu i Jagnjetu va vijek vijekova.’” {J. S. Vajt, Zakon i Jevandjelje, str. 1. 1870}

“Pavle potvrđuje da je Sin Božji u formi Boga, i da je jednak Bogu. 'Koji, ako je i bio u obličju Božjemu, nije se otimao da se isporodi s Bogom.' Filibljanima 2:6. Razlog zašto se nije otimao je jer je jednak Ocu.... **Neobjašnjivost trojstva da je božanstvo tri u jednom i jedan u troje, je dovoljno loše;** ali taj ultra unitarijanizam koji Hrista čini inferiornim u odnosu na Oca je gori. Da li je Bog rekao inferiornom, 'Načinimo čoveka po našem obličju?’” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 29. Novembar, 1877}

“Isus se molio da i Njegovi učenici budu jedno kao što je on jedno sa Ocem. Ova molitva se nije odnosila na jednog učenika sa dvanaest glava, već na dvanaest učenika, koji su jedno u svrsi i u trudu u radu za svog Gospodara. **Niti su Otac i Sin delovi 'tri u jednog Boga.'** Oni su dva posebna bića, a ipak jedno u dizajnu i dostignućima u spasenju. Iskupljeni, od prvog do poslednjeg koji imaju udeo u velikom spasenju, pripisuju slavu, čast i hvale za svoje spasenje i **Bogu i Jagnjetu.**” {J. S. Vajt, Životni Događaji, str. 343. 1868}

“Jevandjelje Sina Božjeg je dobra vest o spasenju kroz Hrista. Kada je čovek pao, anđeli su plakali. Nebesa su bila okupana u suzama. **Otac i Sin su se savetovali, i Isus se ponudio da se zauzme za palog čoveka.** Ponudio se da umre da bi čovek mogao imati život. Otac se složio da da svog jedinorodnog Sina i dobra vest da je stvoren način za čovekov spasenje je odzvanjala na nebesima i na zemlji.” {J. S. Vajt, Zakon i Jevandjelje, str. 2, 3. 1870}

“Ljubazni! Starajući se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenje, bi mi potrebno

da vam pišem moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput data svetima...“ (Juda 3,4)...Podsticanje na borbu za veru koja je data svetima počiva na nama. I veoma je bitno da znamo za šta i kako da se borimo. U četvrtom stihu nam daje razlog zašto se trebamo boriti za veru, posebnu veru; „jer se uvukoše neki bezbožni ljudi,“ ili određena vrsta ljudi koji se odriču jedinog Gospoda Boga i našeg Gospoda Isusa Hrista...**Način na koji se spiritisti odriču i poriču jedinog Gospoda Boga i našeg Gospoda Isusa Hrista je korištenjem nebiblijskog trojstva, iako nemaju ni jedan stih iz Biblije koji to podržava, dok mi imamo obilna svedočanstva iz pisma da je On Sin večnog Boga.**“ {J. S. Vajt, Dnevna Zvezda, 24. Januar, 1846}

“Otac je bio veći od Sina u tome što je bio prvi. Sin je bio jednak u tome što je dobio sve od Oca.” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 4. Januar, 1881}

“Oni koji uče o ukidanju Očevog zakona govore nam da Božje zapovesti koje se spominju u Novom zavetu, nisu 10 Božjih zapovesti, već one koje govore o jevandelju i o pokajanju, veri, krštenju i večeri Gospodnjoj. Ali i ove, kao i ostale obaveze u jevandelju, su uključene u veru Isusovu, jasno je da Božje zapovesti nisu reči Hrista i apostola. Tvrditi da su reči Sina i Njegovih apostola Božje zapovesti je daleko od istine koliko i **stari apsurd trojstva** da je Isus lično Vezni Bog. Kako vera Isusova uključuje svaki zahtev koji jevandjelje postavlja, sledeće je da zapovesti Božje, koje je spomenuo treći anđeo, uključuju samo deset tačaka Božjeg nepromenljivog zakona koji je jednak za sve.” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 5. Avgust, 1852}

“Brat Kotrel koji ima skoro osamdeset godina, seća se tmurnog dana 1780. i drži Subotu više od trideset godina. Ranije je bio sa baptistima sedmog dana, ali se nije slagao sa nekoliko tačaka te doktrine. **Odbacio je doktrinu o trojstvu**, takođe i doktrinu o čovekovoj svesnosti između smrti i uskrsnuća i o kazni zlih u večnosti. On je verovao da će zli biti uništeni. Brat Kotrel je nedavno sahranio ženu, za koju se kaže da je bila jedna od najboljih na ovoj zemlji. Brzo potom, ovaj ostareli hodočasnik, dobio je pismo iz Vikonsina od prijatelja koji su tvrdili da je to poruka njegove supruge, koja sada spava u Isusu. Ali on je, verujući da mrtvi ništa ne znaju, odbacio jeres da se duhovi mrtvih koji znaju sve, vraćaju i razgovaraju sa živima. Istina je štap u njegovoj starosti. On ima tri sina u Mil Grouvu, koji sa svojim porodicama drže Subotu.” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 9. Juni, 1853}

“**Ovde možemo spomenuti i trojstvo, koji oduzima Bogu Njegovu ličnost i Njegovom Sinu Isusu Hristu, i prskanjem ili točenjem vode umesto “sahranjivanjem sa Hristom u krštenju.**” Ali primećujemo da pored ovih grešaka, postoji još jedna koja se drži svetom od strane skoro svih onih koji se nazivaju hrišćanima, kako katolika tako i protestanata. A to je, promena Subote iz četvrtе Božje zapovesti od sedmog u prvi dan nedelje.” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 11. Decembar, 1855}

“KATOLIČKI RAZLOZI ZA DRŽANJE NEDELJE”

1. Zato “jer se nedelja (Sunday - dan sunca) takođe koristila u rimskoj denominaciji kao Dies Solis, dan sunca, kojima je ona bila sveta.” “Nedelja (Dan Sunca) je bilo ime koje su neznabošci dali prvom danu nedelje, jer su na taj dan obožavali sunce.”
2. Jer je “u čast blagoslovene device Marije
3. Jer je “dan koji su posvetili apostoli u čast svetog trojstva.” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 4. April, 1854}

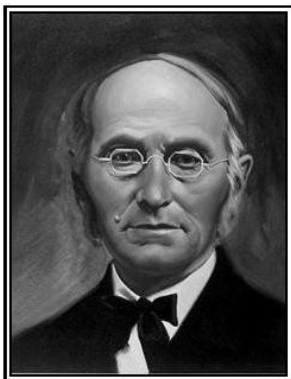
*“Misterija grešnosti je počela da radi u crkvi još u Pavlovo vreme. Na kraju je prekrila jednostavnost jevanđelja i iskvarila Hristovu doktrinu i crkva je otišla u pustinju. Martin Luter i ostali reformisti digli su se u sili Božjoj, i sa Duhom i Reči, načinili su velike korake u reformaciji. **Najveća greška koja se našla kod reformatora je ta što su prestali da se reformišu.** Da su nastavili istim putem, dok nisu ostavili i poslednji trag papstva za sobom, kao što je prirodna besmrtnost, prskanje kod krštenja, **trojstvo** i držanje nedelje, **crkva bi sada bila slobodna od njenih nebiblijskih zabluda.**” {J. S. Vajt, Rivju i Herald, 7. Februar, 1856}*

*“Rad na emancipaciji, instruisanju i vođenju Jevreja je bio dat onom koji se zove anđelom. Druga Mojsijeva,13:21; 14:19,24; 23:20-23; 32:34; Treća Mojsijeva.20:16; Isa.63:9. I ovog anđela Pavle naziva “duhovna stena koja ih je pratila,” i potvrđuje, “Ta stena je bio Hrist.” 1. Kor. 10:4. Večni Otac nikada nije nazvan anđelom u Bibliji, dok je ono što su anđeli činili bilo često pripisivano Bogu, jer su oni Njegovi glasnici i poslani da izvršavaju Njegov posao. Za onog koji je išao pred Jevrejima da ih izbavi je rečeno, “Moje ime je u njemu.” U svim čudesnim delima tog spasenja **Jehova** je bio reprezentovan u **Isusu.**” {J. S. Vajt, Hrist i Subota, str. 11}*

Džozef Bejts

Apostol subotnje istine (1792. – 1872.)

Sa petnaest godina, Džozef Bejts je plovio na komercijalnom brodu i sledećih dvadeset i jednu godinu radio kao mornar. Vratio se civilnom životu 1828. godine sa malim bogatstvom. Radio je na tome da otvori industrijsku školu kada je 1839. prihvatio Vilijam Milerove ideje o Hristovom brzom povratku. Za samo godinu dana, umirovljeni pomorski kapetan je postao poštovani evanđelista i duhovni vođa među adventistima. Predsedavao je jednom od najranijih adventističkih konferencija. Početkom 1845., Bejts je providenjem shvatio istinu o Suboti. Posetio je Vašington, Nju Hempšir gde je grupa adventista počela da proučava o sedmom

danu. Učvršćen ovim iskustvom, postao je apostol ove nove doktrine. 1846. je objavio traktat na 48 stranica na tu temu. Kapetan Bejts je bio prisutan na konferenciji 1848. gde su se bitna biblijska učenja izvukla iz zlatnog rudnika Svetog pisma od strane adventista koji su držali Subotu. Ove nove doktrine su postale platforme vere Adventista Sedmog Dana, a on je bio jedan od prvih pionira. Poštovani kapetan je bio najstariji član među pionirima u crkvi i postao je prvi predsednik konferencije adventista sedmog dana u Mičigenu 1861. godine. Doživeo je duboku starost. Kapetan Bejts je bio duhovan čovek sa jasnim pogledima i hrabar kao lav. On je bio među onima koji su proučavali da bi položili temelje naše vere: *“Moj muž, uz starešine Džozefa Bejtsa, Stivena Pirsu, Hirama Edsona i ostalih koji su bili željni, plemeniti i istiniti, je bio među onima koji su posle 1844. tražili istinu kao skriveno blago.”* {E. G. Vajt, *Svedočanstva Propovednicima i Evanđeoskim Radnicima*, str. 23, 24}

“Moj roditelji su bili dugogodišnji članovi crkve Kongregacionalista, sa svom svojom do tad obraćenom decom i nadali su se da ćemo se i mi ujediniti sa njima. Ali oni su prihvatili neke tačke koje ja nisam mogao razumeti. Navešću samo dve: Njihov način krštenja i doktrinu o trojstvu. Moj otac, koji je bio dugogodišnji đakon u njihovim redovima, trudio se da me ubedi da su bili u pravu po pitanju tih tačaka doktrine. Rekao mi je, “Krstio sam te dok si bio malo dete.” Odgovorio sam mu da je to možda po njegovoj veri, ali da nas Biblija uči da prvo moramo verovati, a tek onda se trebamo krstiti, (Marko XVI,16; 1Pet.III,21) kao i da nisam bio u stanju verovati

kao dete.

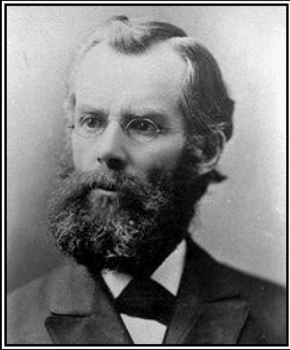
Po pitanju trojstva, zaključio sam da mi nije moguće verovati da je Gospod Isus Hrist, Očev Sin, takođe i svemogući Bog, Otac, jedno isto biće. Rekao sam svom ocu, "Ako me možeš uveriti da smo i nas dvojica jedno u tom smislu, da si ti moj otac, i ja tvoj sin; a takođe sam i tvoj otac, a ti moj sin, onda ću moći da verujem u trojstvo." {Dž. Bejts, Autobiografija Starešine Džozefa Bejtsa, str. 204, 205. 1868}

*"Još jedna stvar: Mnogi se rugaju onima iz naše družine koji su se pridružili šejkerima (Religiozna sekta; prim.prev.). Ja kažem da ih prvo treba biti sramota koji su tako jasno i precizno propovedali skori Hristov dolazak, koji će doći lično da okupi svoje svete, a onda su se odvojili i otišli da se pridruže šejkerima u njihovoj veri, koja tvrdi da je Isus došao duhovno u njihovoj majci, En Li, pre više od sedamdeset godina. Ovo je, bez sumnje, tako, jer su ranije verovali u **doktrinu trojstva**. Kako možete naći grešku u njihovoj veri dok sami učite suštinu te doktrinu **koja nikada neće biti shvaćena**? Mi verujemo da su Petar i njegov gospodar rešili ovo pitanje bez dalje rasprave (Matej 16:13-19); I ne vidim kako Danilo i Jovan nisu potvrdili da je Hrist Sin, a ne Bog Otac. Kako je Danilo mogao objasniti svoju viziju iz sedme glave, ako je "Hrist Bog." On ovde vidi jednoga kao "Sina čovječijeg (i ne može biti dokazano da je to bilo koja druga osoba), kome je data vlast, i slava i carstvo;" od strane Starca. Onda i Jovan objašnjava kako jedan sedi na prestolu sa knjigom u svojoj desnoj ruci, i jasno je video Isusa kako prilazi i uzima knjigu iz ruke onog koji sedi na prestolu. Ako je moguće da se ove dve potpuno različite transakcije odigraju u jednoj osobi, onda mogu poverovati da je Bog umro i bio sahranjen umesto Isusa, i da je Pavle pogrešio kada je rekao, "I sada Bog mira, koji vrati iz mrtvih našeg mrtvog Gospoda Isusa, tog velikog pastira ovaca" itd... i da Isus nije mislio to kada je rekao da je došao od Boga i da ide k Bogu, itd; i još mnogo toga, ako je potrebno da se dokaže apsurdnost takve vere." {Džozef Behts u Pismu Vilijamu Mileru, Prošlo i Sadašnje Iskustvo, str. 187, 188. 1848}*

"Ali vi kažete, Bog je Duh. (Nema sumnje da Njegov Duh prožima sav svemir i sve u njemu što ima život.)" {Dž. Bejts, Otvarajuća Nebesa, str. 18. 1846}

Džon Nevins Endrjuz

Prvi strani misionar (1829. – 1883.)

Džon N. Endrjuz obično predstavlja jednu stvar za adventiste. On je bio prvi misionar adventista sedmoga dana koji je putovao u zapadnu Evropu 1874., da počne sa radom u Švajcarskoj. Neki od nas ga pamtimo i kao trećeg predsednika generalne konferencije. Literarni div i učenjak je bio i lektor našeg magazina Rivju i Herald. Bio je blisko povezan sa starešinom Džejsom i Elen Vajt u vođenju i evangelističkom radu mlade crkve. Postao je propovednik u 21. godini. Znao je napamet ceo Novi zavet i čitao je Bibliju na sedam različitih jezika. Endrjuz je bio intelektualac koji je više uživao u žestokom proučavanju Biblije nego u fizičkim aktivnostima. Bio je odličan teolog i napisao je da je Subota od sutona do sutona, koja je postala doktrina adventista sedmoga dana. On je bio prvi koji je napisao da je Amerika zver sa dva roga iz trinaeste glave Otkrivenja. Starešina Endrjuz je napisao mnogo članaka i knjiga za vreme svoje karijere (među kojima je i Istorija Subote). Umro je u Evropi devet godina po svom dolasku. Iako je poživeo svega 54 godine, izdvojio se kao jedan od najboljih pisaca koje smo imali. Endrjuz je bio ratnik koji je stajao na frontu bitke do svog poslednjeg dana. Ovo je sestra Vajt rekla o njemu: *”Iz onoga što mi Bog pokazuje s vremena na vreme, brat Endrjuz je njegov izabrani sluga koji je izvršavao delo koje drugi nisu mogli. Imam svedočanstva u kojima se napominje njegov dragoceni talenat. Iskustvo koje je stekao ga kvalifikuje za važno delo za ove poslednje dane.”* {E. G. Vajt, *Objavljeni Rukopisi Sveska 13, str. 32*}

”Svaki član ljudske porodice, osim Adama, je imao roditelje, i svaki je imao početak svojih dana; i zaista, sa dva izuzetka, svi su imali svoj kraj. Čak su i Božji anđeli imali svoj početak, tako da su i oni kao ljudski rod. Što se tiče Sina Božjeg, i on je isključen jer je imao svog Oca Boga i on je imao u nekoj tački u večnosti svoj početak.” {Dž. N. Endrjuz, *Rivju i Herald, 7. Septembar, 1869*}

”Doktrina o trojstvu je prihvaćena na savetu u Nici 325. godine. Ova doktrina uništava Božju ličnost i ličnost Njegovog Sina Isusa Hrista, našeg Gospoda. Sramotne mere kojima je ona nametnuto crkvi, koje se pojavljuju na stranicama crkvene istorije, može postići da se svaki vernik u tu doktrinu posrami.” {Dž. N.

Endrjuz, Rivju i Herald, 6. Mart, 1855}

“Iz Pavlovih izjava je jasno da je Bog izvor besmrtnosti. On govori ovo o Bogu Ocu: 'koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije video, niti može vidjeti, kojemu čast i država vječna. Amin.' I Tim. 6:16. Ovaj tekst je dizajniran tako da se jasno može videti da samopostojeći Bog jedini ima, sam od sebe, ovu čudesnu prirodu. Drugi je mogu imati Njegovim posredstvom, ali on sam je izvor besmrtnosti. Naš Gospod Isus Hrist je izvor ovakvog života za nas. 'Jer kao što Otac ima život u sebi, tako daje i Sinu da ima život u sebi.' Jovan 5:26. 'Kao što me posla živi Otac, i ja živim Oca radi, i koji jede mene i on će živjeti mene radi.' Jovan 6:57. Otac nam daje ovaj život kroz svog Sina. 'I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u Sinu je njegovom. Ko ima Sina Božjega ima život; ko nema Sina Božjega nema života.' 1. Jovanova 5:11,12. Ovi stihovi iz Biblije jasno ističu da je Hrist izvor beskrajnog života i da ga imaju samo oni koji imaju Hrista.” {Dž. N. Endrjuz, Rivju i Herald, 27. Januar, 1874 str. 52}

Katoločki izazov

“Protestanti koji nisu vođeni Biblijom. [“Doktrinalni Katekizam”- str. 101,174,351-355.] **“Pitanje:** Imate li nekih dokaza da oni (protestanti) nisu vođeni Biblijom? **Odgovor:** Da; veoma mnogo njih, toliko da jedva malo ima onih koji rade ispravno. Oni odbacuju mnogo toga što je jasno obuhvaćeno Biblijom i propovedaju mnogo toga što se ne može naći u Bibliji.

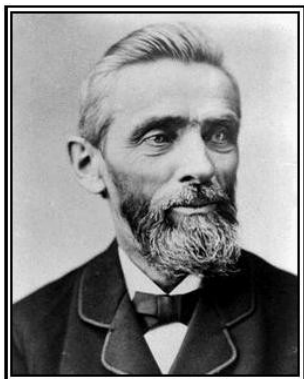
Pitanje: Dajte nam neke primere i jednog i drugog? **Odgovor:** Oni bi trebali, ako im je Biblija jedino merilo, prati noge jedan drugome, po Hristovoj zapovesti u 13. glavi jevanđelja po Jovanu; - trebali bi držati, ne nedelju, već Subotu, po zapovesti, “Čuvajte Subotu svetom”; jer ova zapovest u Bibliji nije promenjena niti ukinuta.

Pitanje: Imate li drugi način na koji možete dokazati da Crkva ima moć da postavlja praznike i zapovesti? **Odgovor:** Da nema takvu moć, ona ne bi mogla činiti ono u čemu se sve moderne religije slažu sa njom; - Ne bi mogla zameniti držanje Subote koja je sedmi dan, držanjem nedelje koja je prvi dan, a to je promena koja nema biblijski autoritet.

Pitanje: Da li vidite još neke značajne istine koje Crkva uči koje nisu jasno utemeljene u Bibliji? **Odgovor:** Da, **doktrina o trojstvu;** doktrinu koju je vrlo bitno znati za spasenje, **nije eksplicitno i evidentno utemeljena u Bibliji,** u smislu protestantske interpretacije. {Rivju i Herald, 22. Avgust, 1854}

Džon Norton Lofborov

Prvi Crkveni Istoričar (1832 – 1924)

Dž. N. Lofborov je bio sin metodističkog propovednika i postao je adventista koji drži subotu kroz rad Dž. N. Endrjuza 1852. Odmah je počeo da propoveda i zaređen je 1854. On, uz D.T Burdoa, je bio naš prvi misionar koje je poslat u Kaliforniju 1868. godine. Lofborov je bio prvi koji je zaređen u ono što će kasnije biti poznato kao crkva Adventista Sedmoga Dana. Ovo se desilo kada je imao svega 22 godine. Kao i mnogi rani adventisti i Lofborov se veoma zainteresovao za literarni rad. Lofborov je odista bio veliki pionir koji je koristio svoje talente u razvoju dela gde god je bilo potrebno. Starešina Lofborov je bio pokoran nebeskim

vizijama i Bog ga je koristio na silan način za svoje delo. Kao svedok osnivanja crkve Adventista Sedmog Dana, postao je prvi istoričar denominacije pišući knjigu *Uspomina i Napredak Adventista Sedmog Dana*, koju je pratio Drugi Veliki Adventni Pokret. On je, takođe, bio autor i manjih knjiga. Svoje poslednje godine proveo je u sanatorijumu Sveta Helena, gde je preminuo u miru 7. aprila, 1924. u dubokoj starosti od 92 - godine. Njegova sahrana je održana u crkvi Svete Helene, koja je bila jedna od prvih crkava koje je izgradio u Kaliforniji pedeset godina ranije. *“Pustite da starešina Lofborov uradi delo koje pati da bude urađeno u crkvama. Gospod bi učinio da se njegov glas čuje kao Jovanov, govoreći stvari koje je video i koje je čuo, koje je sam iskusio u usponu i napretku poruke trećeg anđela.”* {E. G. Vajt, 1888 , str. 716}

PITANJA ZA BRATA LOFBOROVA

„BRATE VAJT: Molim Vas da sledeće pitanje date, ili pošaljete, Bratu Lofborovu radi pojašnjenja. W. W. GILES. Toledo, Ohajo.

PITANJE : Postoji li ozbiljna zamerka na doktrinu trojstva?

ODGOVOR: Postoje mnoge zamerke, ali zbog ograničenosti prostora smanjićemo ih na samo sledeće tri: 1. Suprotna je zdravom razumu. 2. Suprotna je Bibliji. 3. Njeni

koreni su paganski i pogrešni.

Ovim tačkama ćemo nakratko posvetiti pažnju po redu. 1. Nije u sprezi sa zdravim razumom da govorimo da je tri bića jedno i da je jedno troje. Ili, kako neki kažu i nazivaju Boga “trojedinim Bogom” ili “troje-u-jednom-Bog.” **Ako su Otac, Sin i Sveti Duh svo troje Bog, to bi bilo tri Boga;** jer tri puta jedan nije jedan, već tri. U nekom smislu oni jesu jedno, ali ne jedna osoba, kao što tvrde oni koji zagovaraju trojstvo.

2. Kontradiktorno je Svetom pismu. Skoro svaki deo Novog Zaveta koji otvorimo i govori o Ocu i Sinu, predstavlja njih dvoje kao dve posebne osobe. Samo Jovanova sedamnaesta glava je dovoljna da odbaci trojstvo. U tom poglavlju Hrist preko četrdeset puta govori o svom Ocu kao o osobi koja je različita od Njega. Njegov Otac je na nebesima a On je na zemlji. Otac Ga je poslao. Dao mu je one koji veruju. On tada ima da ode k Ocu. U ovom svedočanstvu On pokazuje u kom smislu su on i Otac jedno. To je isto kao što su i pripadnici crkve jedno. 'Da svi jedno budu, kao ti, Oče, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno.' Jedno umom i srcem. Jedno u planu spasenja koji je izrađen čovekovog spasenja radi. Pročitajte sedamnaestu glavu Jovanovu i vidite da li ovo potpuno potkopava doktrinu trojstva.

Da bismo verovali u tu doktrinu, kada čitamo Pismo, moramo verovati da je Bog poslao samog sebe na svet, umro da spase svet samom sebi, podigao samog sebe iz groba i uzdigao se na nebesa samom sebi, moli pred samim sobom na nebesima da spase svet sebi, i jedini je posrednik između ljudi i sebe. Ovo neće uspeti da nadomesti Hristovu ljudsku prirodu (po trinitarijancima) kao posrednika; jer Klark kaže, “Ljudska krv ne može više umiriti Boga od svinjske krvi.” Komentar na 2. Sam. XXI,10. Takođe moramo verovati da se Bog u vrtu molio sam sebi, da Ga samog sebe, ako je moguće, mimoide čaša, **i hiljade drugih sličnih apsurdnosti.**

Pažljivo pročitajte sledeće tekstove, upoređujući ih sa idejom da je Hrist, svemoguć, sveprisutan, svevišnji i samopostojeći Bog: Jovan XIV,28; XVII,3; III,16; V,19,26; XI,15; XX,19; VIII,50; VI,38; Marko XIII,32; Luka VI,12; XXII,69; XXIV,29; Matej.III,17; XXVII,46; Galatima III,20; 1Jovanova.II,1; Otkrivenje.V,7; Dela XVII,31. Takođe obratite pažnju i na Matej XI,25,27; Luka I,32; XXII,42; Jovan III,35,36; V,19,21,22,23,25,26; VI,40; VIII,35,36; XIV,13; 1Kor.XV,28, itd.

Reč trojstvo se nigde ne pojavljuje u pismu. Osnovni tekst koji bi trebao da to uči je 1. Jovanova [5]:7, koji je umetanje. Klark kaže, “ Iz 113 rukopisa, tekst je nedovoljan u 112. Ne pojavljuje se u rukopisima pre desetog veka. Prvo mesto na kome se tekst pojavljuje na grčkom je u grčkom prevodu je iz delovanja Lateranskog saveta, koji je održan 1215., komentar na Jovan I i fusnote na kraju poglavlja.

3. Koreni su joj paganski i pogrešni. Umesto da nas upućuje na Pismo za dokaz trojstva, upućeni smo na persijski trozubac, sa tvrdnjom da su oni dizajnirali to da bi podučavali ideju o trojstvu, i ako oni imaju doktrinu trojstva, mora da su je dobili nasleđem od Božjeg naroda. **Ali ovo su sve pretpostavke, jer je sasvim sigurno da se jevrejske crkve nisu držale takve doktrine. Gdin. Samerbel kaže, 'Jedan moj prijatelj koji je bio pristuan u Njujorškoj sinagogi, upitao je Rabina da mu objasni reč 'elohim'. Pored nas je stajao sveštenik koji je zagovarao trojstvo i on je rekao, 'pa to se odnosi na tri osobe u trojstvu'. Tada je Jevrej in istupio i rekao mu da ne sme ponovo spomenuti tu reč, jer bi morali da ga isteraju iz sinagoge, jer u njoj nije dozvoljeno spominjanje bilo kakvih stranih bogova.'** Diskusija između Samerbela i Flada o Trojstvu, str. 38) Milman kaže da je ideja Trojstva pogrešna. (Istorijsko Hrišćanstvo, str.34)

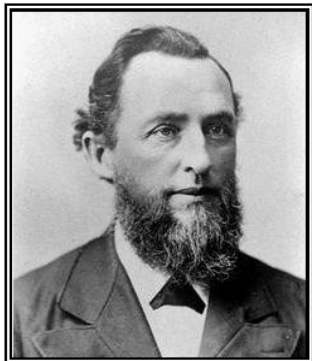
Ova doktrina je uvedena u crkvu otprilike u isto vreme kada je počelo i obožavanje slika, držanje dana sunca, i nije ništa drugo do remodelirana persijska doktrina. Trebalo joj je oko tri stotine godina otkad je predstavljena do onoga kako je danas znamo. Započeto je oko 325. i nije završeno sve do 681. Pogledajte u Milman's Gibbon's Rome, vol. IV, p.422. Prihvaćeno je u Španiji 589., u Engleskoj 596., u Africi 534., Gib. vol. IV, str.114,345; Milner, vol. I, p.519." {Dž. N. Lofboro, Rivju i Herald, 5. Novembar, 1861}

"Sveti Duh je objašnjen u Bibliji kao Boži predstavnik – sila kojom radi, sredstvo kojom se sve stvari održavaju. Ovo je jasno izraženo kod psalmiste-Psalam 139:7-10 Iz ovoga učimo da kada pričamo o Božjem Duhu, mi ,u stvari, pričamo o Njegovoj prisutnosti i sili. {Dž. N. Lofboro, Rivju i Herald, 20. Septembar, 1898}

"Čak štaviše, On [Hrist] je početak Božjeg stvaranja. **Ovde se ne implicira da je On stvoren;** Jer ove reči mogu jednostavno označavati da je rad stvaranja, striktno govoreći, počeo sa njim. Bez Njega ništa nije stvoreno. Drugi, ipak, i verujemo tačnije, uzimaju reč (za početak, na Grčkom) da znači da je on činilac u stvaranju...da je dakle Isus činilac kroz koga je Bog stvorio sve, ali da je on sam postao na drugačiji način, jer on se naziva **jedinorodnim od Oca.**" {Dž. N. Lofboro, Umetak A-1, Da ne Zaboravimo, Sveska 4, Broj 2, Drugi Kvartal, 1994}

Urija Smit

Dugogodišnji urednik Rivju-a (1832 – 1903)

Svega nekoliko Adventista Sedmog Dana je Bibliju znalo bolje od Urije Smita. Bio je tih, rezervisan čovek koji je ljude impresionirao svojim učenjem i pojavom. Čovek plemenitog držanja koji je izazivao poštovanje. Decembra, 1825. je prihvatio svetlost od adventista koji su držali Subotu. Sledeće godine se pridružio izdavaštvu “malog stada” vernika u Ročesteru. Skoro pola veka je bio urednik ili deo uređivačkog osoblja crkvenog časopisa, Rivju i Herald. Smit je bio jedan od najrečitijih pisaca koje je denominacija ikada imala. U debati, njegovo pero je bilo britko, logika jasna, a njegovo rezonovanje lucidno. Urija Smit je bio prvi sekretar Generalne konferencije, prihvatajući ovu dužnost na organizaciji Generalne konferencije u proleće 1863. godine. Najbolje je poznat po svojoj knjizi, Proročanstva Danila i Otkrivenja, koja cirkuliše u hiljadama kopija. Bio je prvi biblijski učitelj na koledžu u Batl Kriku. Starešinu Smita su često vidali kako sa svojim štapom šeta ulicama Batl Krika, šantajući na svojoj veštačkoj nozi, jer je kao tinejdžer preživeo amputaciju. Bio je svestran i inteligentan kao i većina pionira. Uprkos svemu tome, bio je jedan od najoklevetanijih od svih pionira! Ali, Sestra Vajt je ovo imala da kaže o njemu: *“Osećam naklonost ka starešini Smitu. Moj životni interes u izdavačkom poslu je povezan sa njegovim. Pristupio nam je kao mlad čovek, posedujući talente koji ga kvalifikuju da bude urednik. Kako se radujem kada čitam njegove članke u Review-u, tako pune duhovne istine. Zahvaljujem Bogu za njih. Snažno saosećam sa starešinom Smitom i verujem da se njegovo ime stalno treba pojavljivati u Review-u kao glavni urednik. Tako bi Bog želeo. Kada je njegovo ime, pre nekoliko godina, stavljeno kao drugo, bila sam povređena. Kada je ponovo stavljeno na prvo mesto, zajecala sam i rekla “Hvala Bogu.” Neka uvek bude na tom mestu, jer Bog tako uređuje, dok god ruka starešine Smita može držati pero. I kada ne bude više imao snage, neka njegovi sinovi zapisuju njegove diktate.”* {E. G. Vajt, Izabrane Poruke Sveska 2, str. 225}

Rani radnici su bili visokog kalibra. Uistinu, Bog je odabrao najbolje koje je mogao naći da obavljaju najbitniji posao koji je dat muškarcima i ženama u ova poslednja vremena.

“Sveto pismo nigde ne govori o Hristu kao o stvorenom biću, čak nasuprot jasno tvrdi da je rođen od Oca. (Pogledajte napomene iz Otkrivenja 3:14, gde je pokazano da Hrist nije stvoreno biće.) Ali kao Sin ne poseduje suvećno postojanje sa Ocem. Početak Njegovog postojanja, kao jednorodnog od Oca, prethodilo je radu stvaranja, u odnosu na šta je on zajednički tvorac sa Bogom. Jovan 1:3; Jevrejima 1:2. Zar Otac nije mogao urediti da se obožavanje takvog bića izjadnači sa Njegovim obožavanjem i da se onaj koji obožava ne smatra idolopoklonikom? On Ga je uzdigao na poziciju na kojoj je ispravno obožavati Ga, i čak je naredio da Ga treba obožavati, što ne bi bilo potrebno da je on jednak Ocu u večnosti postojanja.

Hrist sam objavljuje da 'kako što Otac ima život u sebi, tako daje i Sinu da ima život u sebi.' Jovan 5:26. “Zato Bog i njega povisi, i darova mu ime koje je veće od svakog imena.' Filibljanima 2:9. I sam Otac kaže, 'i da mu se poklone svi anđeli Božji.' Jevrejima 1:6. Ova svedočanstva nam govore da je Hrist sada jednako vredan obožavanja kao i Otac, ali ne dokazuju da on postoji od uvek. {U. Smit, Misli o Knjizi Danilovoj i Otkrivenju, str. 430. 1882}

*“Samo Bog je bez početka. U najranijim vremenima kada je početak mogao biti, period tako dalek da je ograničenim umovima večnost,- postala je reč. 'U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga i riječ bješe Bog.' Jovan 1:1. Ova nestvorena reč je bila Biće, koja se u svoje vreme otelovila i živela među nama. Njegov početak nije bio nalik nijednom biću u svemiru. Ovo je objašnjeno misterioznim rečima, 'Njegov (Božji) jednorodni Sin' (Jovan 3:16, 1 Jovanova 4:9), 'jedinородni u Oca' (Jovan 1:14), i 'od Boga izidoh.' Jovan 8:42. Tako se čini da je nekim nebeskim impulsom ili procesom, **ne stvaranjem**, poznatim samo svemogućem, i mogućem samo svemogućem, Sin Božji pojavio. I tada je Sveti Duh, **Božji Duh, Hristov Duh, nebesko nadahnuće i posrednik sile obojice**, njihov predstavnik (Psalam 139:7), takođe nastao.” {U. Smit, Gledajući na Isusa, str. 10. 1898}*

“Mi se krstimo u ime Oca i Sina i Svetoga Duha,' Matej 28:19. Ovim izražavam veru u jednog istinitog Boga, posredništvo Njegovog Sina i uticaj Njegovog Svetog Duha.” {U. Smit, Saradnik Studenta Biblije, str. 21, 22. 1858}

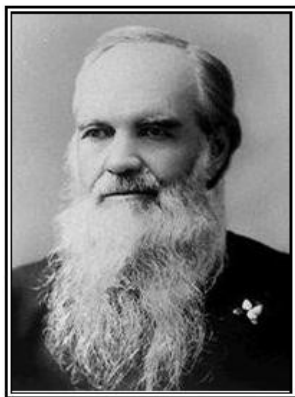
“DŽ.V.V. Postavlja pitanje: 'Da li da Svetog Duha držimo osobom, isto kao Oca i Sina? Neki tvrde da jeste, drugi da nije.'

*Odgovor: Ovaj Duh je Božji Duh i Hristov Duh.; a Duh je isti kada se tiče Boga i kada se tiče Hrista. **Ali Biblija ne koristi izraze gde se on ne može harmonizovati sa idejom da je on osoba kao Otac i Sin.** Radije je predstavljen kao njihov nebeski uticaj, njihov predstavnik koji predstavlja njihovo prisustvo i kroz kog imaju znanje o*

svemu i silu kroz ceo univerzum, kada nisu lično prisutni. Hrist je osoba, koja sada ima službu u Svetinji na nebesima, a ipak govori gde su dva ili tri u moje ime, i ja sam sa njima. Matej 18:20 Kako? Ne lično, već Duhom. U jednom od Hristovih govora (Jovan 14-16), **Duh je personifikovan kao “Utešitelj” i kao takvom mu se obraća sa “On” i “Ko” ili “Koji.” Ali se uobičajeno odnosi na njega kao nečemu što ne može biti osoba kao što su Otac i Sin.** Na primer, često se kaže da biva 'izliven.' O Bogu i Hristu nikada ne čitamo da su izliveni. Da je osoba, ne bi bilo čudno da se pojavi u obličju; a ipak kada se pojavljivao, ta činjenica je bila beležena kao jedinstveno. Tako Luka 3: 22 kaže da se Sveti Duh spustio u vidu golubice na Njega. Ali oblik nije uvek isti; jer na dan pedesetnice je uzeo oblik kao 'razdijeljeni jezici ognjeni.' Dela 2:3,4 I čitamo dalje u Otkrivenju 1:4; 3:1; 4:5; 5:6 'Sedam Duhova koji su poslani po svoj zemlji.' Ovo je bez sumnje oznaka Svetog Duha, koji je stavljen u formu da označava njegovo savršenstvo i puninu. Ali bi teško mogao tako biti opisan kao da je osoba. Nikada ne čitamo o sedam Bogova ili sedam Hristova.” {U. Smit, Rivju i Herald, 28. Oktobar, 1890}

“Ne bi bilo deplasirano da stanemo na momenat i razmislimo šta je taj Duh, kakva mu je služba, kakve veze ima sa svetom i sa crkvom, i šta Gospod govori da će kroz njega učiniti za svoj narod. **Sveti Duh je Božji Duh; takođe je i Hristov Duh. Kroz Njega izvršavaju svoj veliki beskrajni posao...** primetićete da apostol u sledećim stihovima iznosi tri posrednika koji su uključeni u taj rad: **Bog Otac; Hrist Njegov Sin; i Sveti Duh.**” {U. Smit, Dnevni Bilten Generalne Konferencije Sveska 4, 14. Mart, 1891, str. 146, 147}

Džozef Harvi Vagoner (1820 – 1889)

Vagoner je bio evanđelista, izdavač i autor. Pohađao je školu svega šest meseci, ali je bio neumoran u privatnom proučavanju. Iako je imao malo formalnog školovanja, bio je gigant u literarnim dostignućima, majstor grčkog i hebrejskog, dobro potkovani teolog, uspešan izdavač, pionir u zdravstvenoj reformi i verskim slobodama i snažan činilac kao pionir u objavljivanju poruke istine. Kada je Vagoner prvi put čuo za adventnu poruku decembra 1851., bio je urednik političkog časopisa. Kada je prihvatio Subotu, bacio je svoj smotuljak duvana u peć i uz Džozefa Bejtsa postao čvrst zagovornik umerenog života.

Do 1853. bezrezervno je posvetio svoj život propagiranju poruke. Pošto je kao mladić naučio sve o izdavačkom zanatu u Pensilvaniji i Ilinoisu, Vagonerovi talenti su mnogo puta upotrebljeni u izdavačkom poslu. Radio je kao urednik uz Džejmisa Vajta u zapadnom izdanju Znaci Vremena i kao prvi urednik Pacifički Žurnal Zdravlja i Američki Stražar (časopis o verskim slobodama). Vagoner je bio jedan od trojice u komitetu koji su predložili ime "Adventisti Sedmog Dana" za našu crkvu. 1868. je izdao knjigu Pomirenje, njegova jasna uverenja o opravdanju verom. Uticao je na mlade ljude, uključujući i njegovog sina E. Dž. Vagonera i A.T. Džonsa koji su se istakli u propovedanju te poruke 1888. godine. Vagoner je bio elokventan govornik, dobar urednik, i vrlo marljiv radnik. Pisao je sa jasnošću i preciznošću.

*"Mnogi teolozi zaista misle da Pomirenje, u kontekstu efikasnosti, počiva na doktrini trojstva. Ali mi ne vidimo nikakvu konekciju između ova dva. Čak nasuprot tome, oni koji zagovaraju tu doktrinu upadaju u zamku koju i sami žele da izbegnu. Njihove tegobe po tom pitanju se sastoje iz sledećeg: **Oni smatraju da je poricanje trojstva jednako poricanju Hristovog božanstva. Da je to slučaj, trebali bismo se uporno držati trojstva; ali to nije slučaj.** Oni koji su pročitali naša zapažanja o smrti Sina Božjeg znaju da mi čvrsto verujemo u božanstvo Hrista; ali ne možemo prihvatiti ideju trojstva, kako je trinitarijanci drže, zbog toga što se ne možemo odreći Hristove žrtve koju je podneo radi našeg spasenja. {Dž. H. Vagoner, Pomirenje u Svetlu Prirode i Otkrivenja, str. 164, 165}*

*"Razlika između Hrista i istinoga Boga je jasno prikazana Spasiteljevim sopstvenim rečima u Jovanu 17:3 : 'Da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.' Mnogo opterećenja je stavljeno na Isaiju 9:6, kao dokaz trojstva, koje smo ranije citirali, da se odnosi na našeg visokog Sveštenika koji je prolio krv za nas. Zagovornici te teorije će reći da se taj stih odnosi na trojstvo jer je Hrist nazvan večnim Ocem. Ali mi tvrdimo da ovo **nema veze sa trojstvom**. Da li je Hrist Otac u trojstvu? Ako jeste, kako je onda Sin? Ili ako je i Otac i Sin, kako može postojati trojstvo? Jer trojstvo su tri osobe. Da bi potvrdili trojstvo, razlika između Oca i Sina mora biti očuvana. Hrist je nazivan 'druga osoba u trojstvu;' ali ako ovaj tekst dokazuje trojstvo, ili ako se uopšte odnosi na trojstvo, onda dokazuje da nije druga osoba nego prva. A ako je prva, ko je druga? Veoma je jasno da ovaj tekst nema veze sa takvom doktrinom." {Dž. H. Vagoner, isto, str. 168, 169}*

*"Atanasijanska vera - je formulisana i definisana od strane Atanasija. Pre tog vremena nije bilo ispovedanja, ako je uopšte i postojalo uniformno verovanje. Većina ranih pisaca su bili paganski filozofi koji su da bi doprli do uma te klase, često ulagali veliki napor da dokažu da postoji spoj ta dva sistema, hrišćanstva i filozofije. Postoji obilje materijala u njihovim pisanjima koji podržavaju taj pogled. Bingham govori o nejasnim pogledima koji neki od njih drže u sledećim stvarima: 'Postoje neki koji su jako rano obrnuli doktrinu trojstva u **triteizam**, i, umesto tri nebeske osobe pod*

upraviteljstvom Oca, Sina i Svetog duha, uveli su **tri kolateralna, koordinisana, i samostvorena bića, što ih čini trima potpuno nezavisnim načelima, bez ikakvih odnosa između Oca i Sina, koja je najosobenija za tri boga.** Pošto su načinili ovu promenu u trojstvu, načinili su još jednu promenu na koju se može odgovoriti u formi baptizma. - Antikviteti, Sveska 11, poglavlje 3 i 4. Ko može prepoznati ovu formu kao onu koju je savet u Konstantinopolju ustanovio 381-ve, gde je prava vera objavljena kao 'nestvoreno, jednosuštno i suvečno trojstvo?' Prava istina je da smo istu ideju koja je ovde opisana od strane Bingama, našli u mnogim pravoslavnim izdanjima iz drugog i trećeg veka. U ovim rečima sa saveta, koje su citirane iznad, **ne postoji 'pravi odnos između Oca i Sina'.** Bingam kaže da se ova greška po pitanju **trojstva nestvorenih, jednosuštnih i suvečnih bića** pojavila veoma rano u crkvi; i tako je nalazimo u pisanju ranih autora u vremenu neposredno nakon apostola... Ostavljamo ovo dobroj proceni svakog dobrog čitaoca bez predrasuda da su tri krštenja konsistentnija ideji 'troje kolateralnih, koordinisanih i samostvorenih bića', nego ideji o krštenju u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, sličnom Spasiteljevoj smrti i uskrsnuću. {Dž. H. Vagoner, Razmišljanja o Krštenju, 1878}

“Postoji jedno pitanje koje je često osporavano u teološkom svetu u koje se nikada nismo upuštali. To je pitanje o ličnosti Božjeg Duha. Preovlađujuće ideje o ličnosti su veoma različite, često grube i reč je pogrešno razumevana; tako da se jedinstvo po ovoj tački ne može očekivati sve dok svi ne budu precizno definisali na šta misle u odnosu na tu reč, ili dok se svi ne slože o jednom smislu u kojem će reč biti korišćena. Dok god sporazum ne postoji, čini se da diskusija na tu temu neće biti plodonosna, pogotovu što nije reč o kojoj postoji direktno otkrovenje. Mi imamo pravo biti sigurni u svoju veru i svoje izjave jedino kada su reči Svetog pisma toliko direktne da nam daju pozitivne dokaze. Ne samo da smo voljni, već i nestrpljivi da tu stvar ostavimo tamo gde je i Božja reč stavlja. **Iz nje mi učimo da je Božji Duh ta strašna i misteriozna sila koja izlazi od trona univerzuma i koja je učesnik u radu stvaranja i iskupljenja.**” {Dž. H. Vagoner, Božji Duh; Njegova Služba i Manifestacije, str. 8, 9. 1877}

“Kao što smo ranije napomenuli, velika greška trinitarijanaca, u raspravi na ovu temu, je sledeća: ne prave razliku između poricanja trojstva i poricanja Hristovog božanstva. Oni vide samo dva ekstrema, između kojih leži istina; i svaku izjavu koja se odnosi na vreme prepostojanja Hrista i Njegovog božanstva kao dokaz trojstva. Pismo obilato uči o prepostojanju Hrista i njegovom božanstvu; ali ne govori ništa po pitanju trojstva. Proglas, da nebeski Sin Božji ne može da umre, je daleko od učenja Biblije, kao tama od svetlosti. I mi bi smo upitali trinitarijance, kojoj od dve prirode dugujemo za spasenje. Odgovor, naravno, mora biti onoj koja je prolila svoju krv za nas; jer 'imamo spasenje kroz krv.' Onda je evidentno da ako je samo ljudska priroda umrla, naš Iskupitelj je samo čovek, a da nebeski Božji Sin nije imao učešća u radu za spasenje jer on nije mogao ni patiti ni umreti. **Sasvim smo u pravu kada kažemo da doktrina trojstva degradira Pomirenje, jer nipodaštava žrtvu i krv**

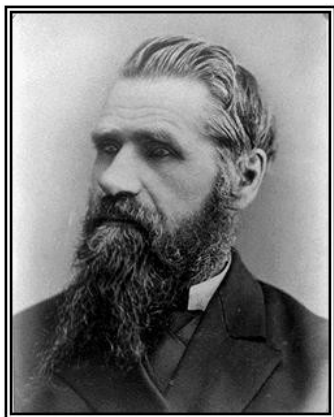
iskupljenja do standarda socinianizma.” {Dž. H. Vagoner, Pomirenje u Svetlu Prirode i Otkrivenja, str. 173, 174}

“Pitanje: Šta je nedelja ili dan Gospodnji?

*Odgovor: **To je dan koji su apostoli posvetili u čast svetog trojstva** i u spomen da je naš Gospod Isus Hrist ustao iz mrtvih na taj dan, poslao svoj Sveti Duh na taj dan i slično; i zato se naziva Dan Gospodnji. Takođe se naziva i nedeljom (Dan Sunca) od stare rimske denominacije Dies Solis, dana sunca, koji su je zvali svetom. Duej Katekizam, str. 143.” {J. H. Vagoner, Rivju i Herald, 18. Juli 18, 1854}*

Stiven Nelson Haskel, otac pamfleta i misionorskog društva

(1833 – 1922)

Stiven N. Haskel se obratio uz pomoć Džozefa Bejtsa i adventističkog propovednika Vilijama Haksbija. On je bio proizvođač i prodavac sapuna po struci. Ali je vremenom promenio svoj put u ušao u krugove misionara i propovednika. Kada je počeo da propoveda, oko 1853., nije imao finansijsku podršku osim onoga što je zarađivao u svojoj struci. U to vreme je bilo svega nekoliko propovednika među adventistima sedmog dana, pa je Haskel sproveo u delo svoju originalnu ideju da obučava nestručne članove za posao svedočenja. 1869. je počeo rad na pamfletima i u misionarski rad. On je prvi organizovao društvo pamfleta. 1882., otvorio je školu

koja je kasnije postala Atlantik junion koledž. Ovo je bila treća adventistička škola, kojoj su prethodile samo Batl Krik koledž i Heldsburg koledž. Haskel je bio dobar organizator i administrator. Godinama je bio predsednik konferencije. 1885. je bio zadužen za grupu koja je trebala da počne sa radom u Australiji i Novom Zelandu. Njegov uticaj je bio posebno jak u izdavačkom poslu u Australiji. 1887. sa troje biblijskih instruktora započeo je rad u Londonu. Bio je pažljiv biblijski učenik i odličan učitelj. Njemu su pripisane zasluge za koncept biblijskog čitanja koji je toliko popularan među adventističkim laicima i propovednicima. Njegova pisana dela uključuju Priča o Proroku Danilu, Priča o Vidioču sa Patmosa, i Krst i Njegova Senka. Umro je sa 89 godina, sa slavom njegovih dugogodišnjih dobročinstava. Sestra Vajt je govorila o

njemu kao o poštovanom čoveku punom iskustva: “*Brat Haskel je Božji sluga, čovek prilike. Cenimo njegovo iskustvo, njegov sud, njegovu pažnju i oprez. On je zaista silan čovek po znanju Pisma. On otvara Božju reč na tako jednostavan način, čineći da se svaka tema otkriva u svojoj istinitoj važnosti.*” {E. G. Vajt, Pismo 140, 1897} (Citirano in E. G. Vajt Sveska 4 Australijske Godine 1891-1900, Od Artura L. Vajta, 1983 str. 307)

“*Posle 1844. nije bilo nikoga ko je verovao u istinu kakvom je mi držimo danas. Svi su verovali u proročanstva koja su nas dovela do tog vremena. Tada je počelo obimnije proučavanje Biblije nego ikada, verovatno kakvog nije bilo još od vremena apostola. Iznova su pretraživali stare argumente vezane za proročanstva koja su ukazivala na 1844. i posle iscrpne pretrage nisu videli drugi zaključak, da se proročki period završio u to vreme. Kako su proučavali, tako su videli jednu vezu istine za drugom; i kako su se ove istine otkrivale pionirima, - imam svedočanstva starešina Džejsma Vajta, Dž. N. Endrjuza, Urije Smita i Dž. H. Vagonera, - nisu imali smelosti da otkriju tadašnju istinu ljudima dok nisu tu stvar načinili posebnom tačkom u molitvama i dok **Duh proroštva nije stavio svoj pečat na to.**” {S. N. Haskell, Rivju i Herald, 27. Oktobar, 1904}*

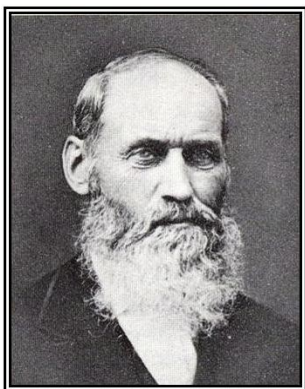
“*Duga na nebu je simbol duge koja okružuje Božji presto kroz večnost. U davna vremena, koje ograničeni um ne može da pojmi, **Otac i Sin su bili sami u univerzumu. Hrist je bio prvi i jednorodni od Oca, i Njemu je Jehova otkrio plan stvaranja.** Plan stvaranja svetova je otkriven, zajedno sa vrstama bića koja će ih naseliti. Anđeli, kao predstavnici jednog reda, bili bi Božji ministri u univerzumu. Stvaranje našeg malog sveta je takođe uključeno u te duboke planove. Luciferov pad je predviđen; takođe i mogućnost pada u greh, koji će pokvariti savršenstvo božanskog rada. U tim ranim savetima Hristovo srce puno ljubavi je bilo taknuto; i jednorodni Sin je zavetovao svoj život da iskupi čoveka, ako bi pao u greh. Otac i Sin, okruženi neprobojnom slavom, sklopili su ruke...i večni zavet je učinjen; i od tada Otac i Sin, kao jedan, radili su da završe posao stvaranja. Sopstvena žrtva za spas drugih je bio temelj svega.*” {S. N. Haskel, Priča o Vidiocu sa Patmosa, str. 93, 94. 1905}

“*Pre stvaranja našeg sveta izbio je “rat na nebu.” **Hrist i Otac su se zavetovali; i Lucifer, anđeo zaklanjač, postao je ljubomoran jer nije primljen na večni savet dvojice koji su sedeli na prestolu.**”* {S. N. Haskel, Priča o Vidiocu sa Patmosa, p. 217. 1905}

“***Hrist je bio prvorođeni na nebu;** On je bio kao prvorođeni od Boga na zemlji i naslednik Očevog trona. Hrist, prvorođeni, iako Sin Božji, bio je obučen u ljudskost, i načinjen je savršenim kroz patnju. Uzeo je ljudsko obličje i kroz večnost ostaće čovek.*” {S. N. Haskell, S. N. Haskel, Priča o Vidiocu sa Patmosa, str. 98, 99. 1905}

Rozvel Fener Kotrel

(1814 – 1892)

Kotrel je bio jedan od ranih adventista. Pisac, pesnik i propovednik. Poticao je od Hugenota i rođen je u porodici Baptista Sedmog Dana u državi Nju Jork. Čitajući Rivju i Herald 1851. i upoređujući njegov sadržaj sa Svetim Pismom, priključio se Adventistima Sedmog Dana i odmah je počeo da doprinosi svojim talentima pisca i pesnika propagiranju vere koju je prihvatio. Napisao je jednu od ranijih (1854) serija biblijskih lekcija za mlade ljude koja je objavljena u Instruktoru za Mlade. 1855., te lekcije su objedinjene u knjigu koja je nekoliko godina služila kao vodič za biblijske studije. Kao propovednik je radio uz Dž. N.

Lofborova u Nju Jorku i Pensilvaniji. Nastavio je skoro do smrti aktivan rad u crkvi. Kotrel je bio značajan borac za istinu.

“Ljudi odlaze u krajnosti u raspravi o doktrini trojstva. Neki su Hrista načinili čovekom koji je imao svoj početak kada je rođen u Vitlejemu; drugi nisu bili zadovoljni onim čime ga Sveto pismo tako jasno otkriva, prepostojećim Božjim Sinom, ali su ga načinili Bogom i Ocem samom sebi. Ja bih savetovao sve koji vole našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista, da veruju u sve što Biblija kaže o Njemu, i ništa više. Razumemo da termin trojstvo znači uniju tri osobe, ne pozicije, u jednom Bogu; tako da su Otac, Sin i Sveti Duh, najmanje troje, a najviše jedno. Da je jedna osoba tri osobe, a da su tri osobe jedna osoba, je doktrina za koju tvrdimo da je kontradiktorna zdravom razumu. Božje biće i atributi su iznad i preko svega što smisao i razum mogu dokučiti, ali im verujem: Ali doktrina kojoj se ja protivim je kontradiktorna, da, tim rečima, samom razumu i smislu koji je Bog sam implementirao u nas. U takvu doktrinu nas On ne poziva da verujemo... Ali naš Gospod nam je načinio apsurdnom ideju da jedna osoba treba biti tri osobe, a da tri osobe trebaju biti jedna; i u Svojoj otkrivenoj reči nikada nas nije pozvao da u to verujemo. Ovo naši prijatelji drže objektivnim... Držati trojstvo nije toliko dokaz zle namere kao opijenost tim vinom kojim su se svi narodi opili. Činjenica da je ovo jedna od vodećih doktrina, ako ne i glavna, kojom je rimski biskup doveden na poziciju pape, ne govori mnogo u prilog tome. Ovo bi trebalo da navede ljude da sami to istraže; kao kada demonski duhovi čine čuda da bi zagovarali besmrtnost duše. Da nisam posumnjao u to ranije, sada bih to istražio do srži, po toj reči kojom nas moderni spiritizam pričinjava ništavnima...

Otkrivenje prevazilazi naše kapacitete, ali ni u kom slučaju nije kontradiktorno

zdravom razumu. Bog nije tvrdio, kao što pape jesu, da može načiniti pravdu od nepravde, niti nam je rekao, posle lekcije iz računanja, da nema razlike između prostih i složenih brojeva. **Verujmo svemu što je otkrio i ne dodajmo tome ništa.** {R. F. Kotrel, Rivju i Herald, 6. Juli, 1869}

“Nastavio je da potvrđuje da je čovek trojedino biće, koji se sastoji iz tela, duše i duha. Nikada nisam čuo da učenici ispovedaju doktrinu trojstva, ali zašto ne, ako se čovek sastoji od tri osobe u jednoj? Pogotovu ako je čovek načinjen po Božjem liku? Ali Božji lik je moralna forma, rekao je. Tako da čovek može biti trojedino biće bez dokazivanja da je to i Bog. Ali da li onda misli da je jedan čovek, tri čoveka? Mogu reći da se drvo sastoji od stabla, kore i lišća i niko to neće osporavati. Ali ako tvrdim da se svako drvo sastoji od tri drveta, neki bi posumnjali u tu tvrdnju. Ali ako bi svi potvrdili da je jedno drvo tri drveta, onda bih mogao tvrditi da imam devedeset stabala u voćnjaku, a može se prebrojati svega trideset. Tada bih mogao reći u nastavku da imam devedeset stabala u voćnjaku a kako se svako stablo sastoji iz tri stabla, onda imam dvestosedamdeset. Tako da, ako je jedan čovek tri čoveka, možete ga pomnožiti sa tri koliko god puta poželite.” {R. F. Kotrel, Rivju i Herald, 19. Novembar, 1857}

Pozicija pionira Adventista Sedmog Dana o trojstvu.

„Ovo je popularna doktrina i smatra se ortodoksnom još otkad je rimski biskup na njenim krilima zauzeo papsku poziciju. **Odbacivanje ove doktrine se smatralo opasnom jeresi; ali svakom je dozvoljeno da objasni doktrinu na svoj način. Izgleda da svi misle da je moraju držati, ali svako ima savršenu slobodu da je pomiri sa kontradiktornim propozicijama; i samim tim postoji velik broj pogleda na ovu temu od strane njenih prijatelja, pretpostavljam da su svi ortodokсни, dok god se nominalno slažu sa doktrinom.** Ja se nikada nisam osećao pozvanim da je objašnjavan, niti da je usvojim i branim, niti sam ikada propovedao protiv nje. Ali verovatno poštujem Gospoda Isusa Hrista jednako kao i oni koji sebe nazivaju trinitarijancima. Ovo je prvi put da pišem nešto na temu ove doktrine. Moji razlozi zašto je ne usvajam i branim su sledeći:

1. Njeno ime nije biblijsko. Trojstvo, ili trojedini Bog, nije termin poznat Bibliji; i držim se toga da su doktrine koje zahtevaju misli skovane u ljudskim umovima da bi ih izrazile, skovane doktrine.

2. Nikada se nisam osetio pozvanim da prihvatim i objašnjavam ono što je suprotno smislu i razumu koji mi je Bog dao. Ni jedan pokušaj da objasnim takvu stvar svojim prijateljima ne bi im pojasnio to.

Ako me neko upita šta mislim o Isusu Hristu, moj odgovor je, verujem u sve što Biblija kaže o njemu. Ako ga svedočanstvo predstavlja da je bio u slavi sa Ocem pre

nego što je svet nastao, ja verujem. Ako je rečeno da je u početku bio sa Bogom, da je bio Bog, da su sve stvari stvorene za njega i kroz njega, i da bez njega nije stvoreno ništa što je stvoreno, ja verujem u to. Ako Biblija kaže da je Božji Sin, ja verujem u to. **Ako je objavljeno da je Bog poslao svog Sina na zemlju, ja verujem da je imao Sina kojeg će poslati.** Ako svedočanstva kažu da je On početak Božjeg stvaranja, ja verujem u to. Ako kaže da je svetlost Očeve slave, i da je obličje njegove ličnosti, ja verujem u to. A kada Isus kaže, 'Ja i moj Otac jedno smo', ja verujem u to; a kada kaže 'Moj Otac je veći od mene', ja verujem u to; to je reč Sina Božjeg i pored svega toga je savršeno jasna, razumna i samodokazujuća.

Ako me pitaju kako verujem da su Otac i Sin jedno, ja odgovaram, oni su jedno u smislu koji nije kontradiktoran smislu. Otac i Sin su dva bića. Oni su isti u istom smislu u kom se Isus molio da i učenici budu jedno. On je molio Oca da učenici budu jedno. Njegove reči su da oni budu jedno 'kao mi što smo jedno.'

Neko bi mogao izneti primedbu da, ako su Otac i Sin dva različita bića, da li onda, obožavajući Sina i nazivajući ga Bogom, kršimo prvu zapovest dekaloga?

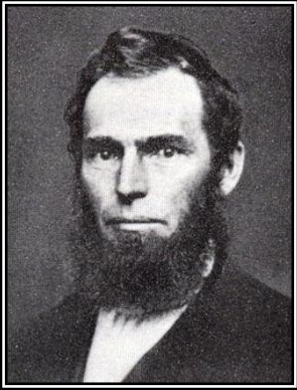
Ne; Očeva volja je da svi ljudi obožavaju Sina, kao što obožavaju Oca. Ne možemo kršiti zapovest ako slušamo Boga. Otac kaže o Sinu, neka ga svi anđeli Gospodnji obožavaju. Ako bi anđeli odbili da obožavaju Sina, pobunili bi se protiv Boga. Deca nasleđuju ime svog oca. Sin Božji nasledio je ime slavnije nego anđeli. To ime je Očevo ime. Otac govori Sinu: 'Prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka.' (Jevrejima 1:8) Sin je nazvan Bogom silnim (Isaija 9:6) I kada se vrati ponovo na ovu zemlju, njegov narod će uzviknuti; 'Gle, ovo je Bog naš.' (Isaija 25:9) Očeva volja je da obožavamo Sina. Čineći tako odajemo vrhovnu počast Bogu. Ako obeščastimo Sina, obeščastujemo Oca; jer on traži da odajemo počast Njegovom Sinu.

Iako Sin Bogom nazvan bješe, ipak imamo Boga i Oca našeg Gospoda Isusa Hrista.

1. Pet. 1:3. Iako Otac govori Sinu, Prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka, ipak je taj tron Otac dao Njemu; i zato što mu je omiljela pravda i omrzao je na bezakonje, on dalje govori, 'Toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj.' Jevrejima 1:9 Bog je učinio tog istog Isusa i Gosodom i Hristom. Dela 2:36. Sin je večni Otac, ne Otac samog sebe, niti Otac svog Oca, već Otac svoje dece. Njegova poruka je, 'Ja i deca moja koju mi je dao Bog.' Jevrejima 2:13. {R. F. Kotrel, Rivju i Herald, 1. Juni, 1869}

Džozef Birčard Frizbi

(1816 – 1882)

Frizbi je bio metodistički propovednik i ljuti protivnik učenja Adventista Sedmog Dana, ali 1853., posle debate sa Džozefom Bejtsom, promenio je svoje mišljenje i počeo je da svetkuje Subotu i da propoveda doktrine Adventista Sedmog Dana. On je izgradio prvu adventističku crkvu u Batl Kriku na svom posedu. Duboko je proučavao Bibliju i doprineo je kroz nekoliko članaka koje je napisao u našim časopisima. Bio je energičan evanđelist i poštovan radnik koji je radio pola veka na ovom zadatku.

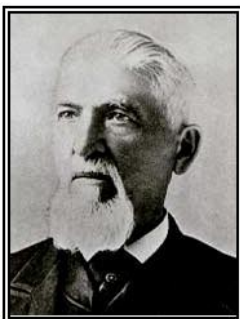
„ **Nedeljni Bog** - Izvući ćemo nekoliko odlomaka, da bi čitalac mogao da vidi veliki kontrast između Boga svetlosti iz Biblije kroz svetkovanje Subote, i boga iz mraka kroz držanje nedelje. Sažeti Katolički katehizam, koji je napisao sveštenik Džon Duboa, biskup Nju Jorka, Stranica 5., postavlja pitanje: Gde je Bog? Odgovor: Bog je posvuda. Pitanje: Da li Bog sve vidi i sve zna? Odgovor: Da, sve vidi i sve zna... Pitanje: Da li postoji više bogova? Odgovor: Ne, postoji samo jedan Bog. Pitanje: Da li u Bogu postoji više od jedne osobe? Odgovor: Da, u Bogu postoje tri osobe. Pitanje: Koje su to osobe? Odgovor: Bog Otac, Bog Sin i Bog Sveti Duh. Pitanje: Zar to nisu tri Boga? Odgovor: Ne, Otac, Sin i Sveti Duh su jedan te isti Bog” ...Ove ideje su u lepom skladu sa tim paganskim filozofima... **Radije ne verujemo da je nedeljni bog došao iz istog izvora kao i držanje nedelje.**” {J. B. Frisbie, Rivju i Herald, 7. Mart, 1854, Nedeljni Bog, str. 50}

“U skladu sa doktrinom da su tri večna Boga jedan Bog, kako to možemo pomiriti sa Delima 10: 38, “Kako ga Bog pomaza Duhom Svetijem.” itd. Prva osoba uzima treću osobu i pomazuje drugu osobu osobom koja je u isto vreme jedno sa samim sobom.

“Da su troje jedno i jedno troje, je ideja koja me zbunjuje; Ali mnogi učeni mudraci rekoše Da su troje u božanstvu. Otac, dakle, Sin može biti, jer oboje čine jedno; Tako i Sin može Otac biti, bez imalo promene. Da, i blagosloveni Duh Otac može biti, Sin i trojstvo; Ovo je vera hrišćanskog sveta, koji se pričinjavaju pravovernima, i sve protiv zdravog razuma moramo verovati ili ih uvrediti.”

{J. B. Frisbie, Rivju i Herald, 12. Mart, 1857}

Merit E. Kornel (1827 – 1893)

Kornel je rano poverovao u adventnu poruku i posvetio je svoj život propovedanju te poruke. 1852. Džozef Bejts ga je upoznao sa istinom i on ju je odmah prihvatio i energično počeo da proklamuje svoju novu veru i da je deli sa drugima. Nastavio je da bude aktivan u evanđelizmu, radeći sa Hiramom Kejsom, Džejmsom Vajtom, Dž. H. Vagonerom. R. Dž. Lorensom, D.M. Kenrajtom i Dž. O Korlisom. Putovao je u nekoliko država na jugu, braneći poglede Adventista Sedmog Dana na javnim debatama, održavao je evanđeoske sastanke i pisao novinske članke o svojim iskustvima za

Rivju i Herald.

“Protestanti i katolici su skoro ujedinjeni po shvatanjima, da nije teško zaključiti kako protestanti prave ikonu zverinu. Masa protestanata veruje u trojstvo zajedno sa katolicima, u besmrtnost duše, svesnost mrtvih, nagrade i kazne posle smrti, beskrajno mučenje zlih, nasleđe svetaca na nebesima, prskanju vodom pri krštenju i PAGANSKU NEDELJU umesto Subote; a sve ovo je kontradiktorno duhu i Pismu novog zaveta. Svakako ćerke liče na svoju majku.” {M. E. Kornel, Činjenice za Vremena, str. 76. 1858}

Džon Gotlib Mateson (1835 – 1896)

Mateson je 1863. čuo i prihvatio veru Adventista Sedmog Dana. Bio je moćan propovednik adventne poruke, organizujući verska probuđenja i osnivajući crkve širom zemlje. Poznat je i po svom radu u Skandinaviji. Često je u publici bilo više od hiljadu onih koji su došli da ga čuju. Željnan da štampa adventističku literaturu naučio je da radi za štamparskom presom što mu je kasnije omogućilo da otvori i organizuje izdavačku kuću. Bio je spreman pisac i preuzeo je na sebe velike odgovornosti u izdavačkom i obrazovnom radu.

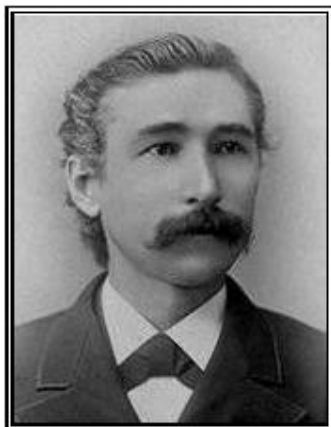
“Hrist je jedini bukvalni Sin Božji. 'Jedinorodni od Oca.' Jovan 1:14. On je Bog jer

je Božji Sin; ne zahvaljujući svom vaskresenju. Ako je Hrist jedinorodni od Boga, onda mi ne možemo biti rođeni od Oca u bukvalnom smislu. Možemo biti samo u sekundarnom smislu reći.” {Dž. G. Mateson, Rivju i Herald, 12. Oktobar, 1869 str. 123}

Iako se A.T. Džons i E. Dž. Vagoner ne smatraju pionirima, poruka koju im je Bog dao je bila “dragocena svetlost”, “veoma dragocena poruka”, “da bude data svetu”, “da pripremi narod da istraju u Dan Gospodnji.” “Ona je bila neuporediva Hristova draž.” (E. G. W. 1888 , str. 309, 1336-1337, 1814, and 348). Njihov cenjeni doprinos je zabeležen.

Alonzo Trevier Džons

(1850 – 1923)

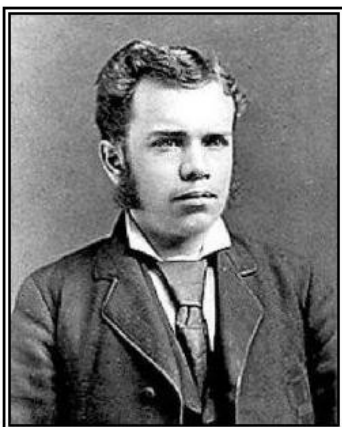

U dvadesetoj godini A. T. Džons je počeo trogodišnju službu u vojsci. Dok se većina njegovih saboraca trudila da nađe slobodnog vremena za udovoljavanje raznim zadovoljstvima, on je proučavao velika istorijska dela, publikacije Adventista Sedmog Dana i Bibliju. Na taj način je položio jak kamen temeljac znanju koje je kasnije upotrebio kao pisac i propovednik. Posle otpusta 1873. kršten je i počeo da propoveda na zapadnoj obali. Maja, 1855., postao je pomoćni urednik u magazinu Znaci Vremena, a nekoliko meseci kasnije on i E. Dž. Vagoner postali su urednici. Ovu dužnost je obavljao do 1889. 1888. godine, ova dva čoveka uzburkala su Generalnu konferenciju u Mineapolisu sa njihovim propovedanjem opravdanja verom. Nekoliko godina potom propovedali su na tu temu od zapadne do istočne obale. Elen Vajt bi im se pridruživala u mnogim prilikama. Ona je u Džonsovim prezentacijama videla “*dragocenu temu vere i Hristove pravednosti...bujicu svetlosti.*” {E. G. Vajt, 1888 , str. 291}.

“Onaj koji je rođen u obličju Boga preuzeo je ljudsko obličje.’ ‘U ljudskom telu je i dalje bio kao Bog, ali nije se prikazivao kao Bog.’ ‘On se lišio Božjeg obličja, i zauzvrat preuzeo ljudsko obličje.’ ‘Slave obličja Božjeg se odrekao na neko vreme.’ {A. T. Jones, Bilten Generalne Konferencije 1895, str. 448}

*“On je rođen od Svetog Duha. Drugim rečima, Isus Hrist je ponovo rođen. Došao je sa nebesa, **Božji prvorođeni**, na zemlju i rođen je ponovo. Ali sve u Hristovom radu ide suprotno od našeg: On, bezgrešni, je načinjen grehom kako bi mi bili Božja pravednost u Njemu. On, živi, Princ i autor života, umro je da bi smo mi živeli. On čiji su izlasci od večnih dana, **prvorođeni u Boga**, ponovo je rođen da bismo se i mi mogli ponovo roditi.”* {Hrišćansko Savršenstvo, pr. 53. Propoved A. T. Džonsa, Rivju i Herald, 18. Juli – 1. Avgust, 1899}

Elet Dž. Vagoner (1855 – 1916)

Vagoner je radio kao urednik, propovednik i lekar. Pohađao je koledž u Batl Kriku u prvim godinama institucije. Bio je u osoblju santorijuma u Batl Kriku nekoliko godina. Ali kako je njegovo srce pripadalo evanđelizmu, napustio je medicinu i postao propovednik. 1884. Vagoner je postao pomoćni urednik u časopisu Znaci Vremena, radeći pod upravom svog oca, Dž. H. Vagonera. Dve godine kasnije on i A.T. Džons postali su urednici istog časopisa, na kojoj je Vagoner ostao do 1891. Na Generalnoj konferenciji u Mineapolisu, u državi Minesota, on i Džons su održali svoju čuvenu seriju propovedi na temu opravdanja verom, i specijalizovali su se u propovedanju te oblasti

nekoliko godina nakon toga. 1892., postao je urednik časopisa Sadašnja Istina, u Engleskoj, gde je živio do 1902. Dok je živio tamo, upravljao je, uz V.V. Preskota, školom za obučavanje radnika i za kratko vreme je postao predsednik južnoengleske konferencije. Po povratku u Ameriku, kratko je bio u osoblju misionarskog koledža Emanuel. Porodični problemi su doveli do razvoda i novog braka, što je rezultiralo udaljavanjem od zaposlenja u denominaciji. Neki su ovo koristili kao odskočnu dasku da diskredituju njegovo svedočanstvo o opravdanju verom, kao što je Gđa Vajt upozorila da se može desiti to ako ga nadjačaju iskušenja neprijatelja. Bez obzira šta se desilo sa ovim čovekom, Gđa Vajt je izjavila po pitanju ove poruke sledeće: *“Vidim lepotu istine u prezentaciji Hristovog opravdanja prema zakonu , kao što nam je to doktor predočio.”* {1888 , str. 164}. Ona je, takođe, rekla i ovo: *“Kada je Gospod dao mojoj braći teret da objave ovu poruku, osetila sam se*

neizrecivo zahvalna Bogu, jer znam da je ta poruka za ovo vreme.”, “Dr.Vagoner je govorio veoma iskreno sa nama. U onome što je rekao ima dragocene svetlosti.” {1888 , str. 217, 163}

“Reč je bila 'u početku.' **Ljudski um ne može dokučiti koji vremenski period se ovde odvijao. Ljudima nije dato da znaju kada i kako je Sin rođen;** ali znamo da je on bio božanska reč, ne samo pre nego što je došao na ovu zemlju da umre, već i pre nego što je svet uopšte i stvoren. Pred samo raspeće, On se pomolio: 'I sad proslavi ti mene, Oče, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade.' Jovan 17:5

Više od sedamsto godina pre njegovog prvog dolaska, sam dolazak je bio predskazan inspirisanim rečima: 'A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od vječnijeh vremena.' Mihej 5:2. **Znamo da Hrist 'Od Boga iziđe i dođe' (Jovan 8:42), ali to je bilo toliko davno u prošlosti da ljudski um to ne može pojmiti.**” {E. Dž. Vagoner, Hrist i Njegova Pravednost, p. 9. 1890}

„Da li je Hrist Bog?

Ovo ime nije dato Hristu kao posledica nekog velikog dostignuća, **već njegovim pravom nasleđa.** Govoreći o sili i veličini Hrista, pisac Jevrejima kaže da je On toliko bolji od anđela jer 'preslavnije ime od njihova dobi.' Jevrejima 1:4 Sin uvek s pravom uzima Očevo ime; i **Hrist, kao 'jedinorodni u Boga,' ima puno pravo na to ime.** Sin je, takođe, u većem ili manjem obimu, Očeva reprodukcija, on do određenog stepena ima osobenosti i karakteristike ličnosti kao Njegov Otac; ne savršeno, jer nema savršene reprodukcije među ljudskim rodom. Ali u Boga nema nesavršenosti, niti u jednom od Njegovih dela, te je tako Hrist 'sjajnost slave i obličja' Božje ličnosti. Jevrejima 1:3. **Kao Sin samopostojećeg Boga, On u svojoj prirodi ima sve božanske atribute. Istina je da ima mnogo sinova Božjih, ali Hrist je jedini 'jedinorodni Božji Sin,' i zato je Božji Sin u smislu u kom nijedno biće nije bilo, niti može ikada biti.** Anđeli su Božji Sinovi kao što je bio Adam (Jov 38:7; Luka 3:38), stvaranjem; hrišćani su Božji sinovi usvojenjem (Rimljanima 8:14,15), **ali je Hrist Sin Božji rođenjem.** Pisac Jevrejima kasnije pokazuje da **pozicija Sina Božjeg nije nešto u šta je on uzdignut, već je ona na koju On ima pravo.**” {E. Dž. Vagoner, Hrist i Njegova Pravednost, str. 11-13. 1890}

“Možda je ovde potrebno izneti reč upozorenja. Neka niko ne misli da bismo mi uzdizali Hrista na račun Boga, niti ignorišemo Boga. To ne može biti, jer je Njihov interes isti. Slavimo Oca, slaveći Sina. Mi čuvamo Pavlove reči 'Ali mi imamo samo jednoga Boga, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj.' (1 Korinćanima 8:6); kao što smo već citirali, kroz Njega je Bog stvarao svetove. **Sve stvari su proistekle od Boga, Oca; Čak je i sam Hrist proistekao i izašao od Oca,** ali Ocu je bilo ugodno da sva punina bude u Njemu, i da

on bude direktni posrednik u svakom činu stvaranja. Naš cilj u ovom istraživanju je **da postavimo Hristovu pravednu poziciju jednakosti sa Ocem, da bi Njegova moć da iskupi bila više cenjena.**” .” {E. Dž. Vagoner, Hrist i Njegova Pravednost, str. 19. 1890}

„Da li je Hrist stvoreno biće?“

„Pre nego što pređemo na praktične lekcije koje se imaju naučiti iz ovih istina, moramo posvetiti nekoliko momenata na mišljenje koje mnogi iskreno drže, a koji ne bi svesno obešćastili Hrista, već, **kroz to mišljenje, u stvari, poriču njegovo božanstvo. To je ideja da je Isus stvoreno biće, koje kroz Božju dobru volju, biva uzvišeno na svoju trenutnu poziciju. Niko ko se drži ovoga ne može imati razumevanje uzvišene pozicije koju Hrist zaista zauzima.**

...**Pismo otkriva da je Hrist 'jedinorodni Božji Sin.' On je rođen, nije stvoren. Kada je rođen, nije na nama da istražujemo, niti bi naš um mogao to da pojmi da nam je rečeno. Prorok Mihej nam govori sve što možemo znati o tome u ovim rečima, 'A ti, Vitljeveme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od vječnih vremena.'** Mihej 5:2. **Postoji vreme kada je Hrist proizišao od Boga, iz Očevih nedara (Jovan 8:42; 1:18), ali to vreme je bilo toliko daleko u večnosti da je skoro bez početka.**

Poenta je da je Hrist rođeni Sin, a ne stvoreno biće. On po nasleđu ima 'ime veće od anđela; On je kao Sin u domu svojemu.' Jevrejima 1:4; 3:6. **I kako je on jedinorodni Sin Božji, on je po prirodi kao Bog i poseduje sve attribute Boga, jer je Očeva volja da njegov Sin bude izraz Njegove ličnosti, sjajnost Njegove slave, i pun punine božanstva...**

I konačno, znamo božansku uniju Oca i Sina iz činjenice da obojica imaju isti Duh. Pavle, posle reči u kojim govori da oni koji su u telu ne mogu udovoljiti Bogu, nastavlja: 'A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.' Rimljanima 8:9. **Ovde vidimo da je Sveti Duh Božji Duh i Hristov Duh. Hrist 'je u nedrima Očevim' jer je po prirodi od iste materije kao Bog i ima život u sebi. On je prikladno nazvan Jehova, samopostojeći i tako je opisan u Jeremiji, 23:5,6, gde je rečeno da je pravedna klica, koji će činiti sud i pravdu na zemlji, koji će biti poznat po imenu Jehova – tsidekenu – GOSPOD PRAVDA NAŠA.**

Neka mu zato niko ko poštuje Hrista, ne pridaje manje časti nego što pridaje Ocu, jer bi to jednako bilo kao i da obešćaćuje Oca, ali neka svi, zajedno sa anđelima nebeskim, obožavaju Sina, bez straha da služe stvorenom biću umesto Tvorcu.” {E. Dž. Vagoner, Hrist i Njegova Pravednost, str. 19-24. 1890}

“U tvrdnji da su Otac i Sin savršeno jednaki, i da je Hrist po prirodi Bog, **mi ne želimo da ljudi pogrešno shvate da tvrdimo da Otac nije bio pre Sina.** Ne bi trebalo biti neophodno čvrsto braniti ovo stanovište, kako ljudi ne bi pomislili da je Sin

postojao kad i Otac, a ipak neki idu u te ekstreme, koji ne dodaje nikakvo dostojanstvo Hristu, već mu radije oduzima od dužnog poštovanja, odbacujući celu stvar radije nego da prihvate teoriju koja je toliko očigledno van harmonije sa jezikom Biblije, koji kaže da Isus jeste jednorodni Božji Sin. On je rođen, nije stvoren. On je od iste materije kao Otac, pa je po svojoj prirodi Bog; i pošto je to tako 'Ocu je ugodno da u njemu bude sva punina.' Kološanima 1:19 Iako su obojica iste prirode, Otac je prvi. Veći je i po tome što nema početak, dok je Hristova ličnost imala početak." {E. Dž. Vagoner, Znaci Vremena, 8. April, 1889}

Kako je sestra Vajt videla poruku iz 1888. od strane Džonsa i Vagonera?

*"Znam da bi bilo opasno odbaciti Dr. Vagonerovu poziciju kao potpuno pogrešnu... Ono što je prezentovano je u **perfektnoj harmoniji** sa svetlom kojem je Bogu bilo ugodno da mi da **tokom svih mojih godina iskustva**... Postavljeno mi je pitanje, 'Šta mislite o ovom svetlu koju ovi ljudi prezentuju? **Pa, ja vam je prezentujem poslednjih 45 godina**...' {E. G. Vajt 1888, str. 164, 348}*

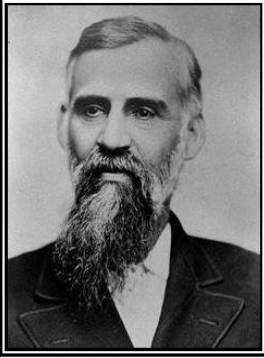
A ipak neki ljudi i dalje insistiraju da sestra Vajt nije odobravalala ono što je brat Vagoner učio o Hristovom postanju. Da li se slagala sa Vagonerom da je Hrist nastao na nebesima, pre sveg stvaranja? Da li je učila da je Hrist rođen od Oca, i da ima njegovu prirodu? Možda će se mnogi iznenaditi, ali sestra Vajt je ponovila istu misao koju je Vagoner prezentovao, pokazujući potpunu harmoniju iz Duha proroštva. Molimo, vas, zapazite ovo.

*"Anđeli su sinovi Božji, kao i Adam... po stvaranju; hrišćani su sinovi Božji usvojenjem (Rimljanima 8:14,15), **ali Hrist je Sin Božji rođenjem**... i tako Hrist ima istu prirodu kao i Otac." {E. Dž. Vagoner, Hrist i Njegova Pravednost, str. 12. 1890}*

*"'Jer Bogu toliko omilje svet, da i Sina svojega jedinoronoga dade,' – ne Sina stvaranjem, kao što su bili anđeli, niti Sina usvojenjem, kao što je grešnik kome je oprošteno, **već Sina rođenog** koji ima Očevu prirodu..." {E. G. Vajt, Znaci Vremena, 30. Maj, 1895}*

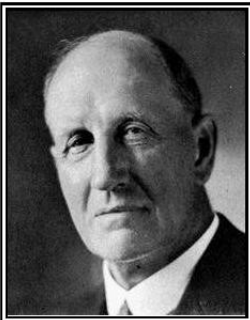
Džordž Ajd Batler (1834-1918)

Rođen kao unuk baptističkog propovednika i guvernera Vermonta, Džordž Batler je postao peti predsednik crkve Adventista Sedmog Dana. Sa 9 godina je sa svojom porodicom prošao kroz razočaranje 1844. godine. Obraćen je uz pomoć Dž. N. Endrjuza kada je imao 22 godine. Na Generalnoj konferenciji 1888. protivio se poruci opravdanja verom A.T. Džonsa i E.Dž. Vagonera. Batler je bio bolestan i nije bio prisutan, ali je napisao pismo na 39 strana kriveći svoju bolest, delom kao odgovor na protivljenje Elen Vajt. Pet godina kasnije napisao je ispovest u kojoj je priznao da je pogrešio. Objavljena je u Rivju i Herald 13. Juna 1893..

“Bog obitava u nama kroz svog Svetog Duha, kao Utešitelj, kao Prekorilac, a pogotovu kao Utešitelj. Kada mu pridemo, sa Njime smo u tom smislu, jer Duh proizilazi iz Njega; proizilazi iz Oca i Sina. On nije osoba koja se šeta naokolo, niti leti kao bukvalno biće, niti je Kao Hrist i Otac u bilo kom smislu – u najmanju ruku, ovo je van mog domašaja i pojmljenja koje jezik i reči mogu da opišu.” {Pismo: Dž. I. Batlera Dž. H. Kelogu. 5. April, 1904.}

Vilijam Voren Preskot (1855 – 1944)

V.V. Šreskot je bio predavač i administrator. Njegovi roditelji su bili Mileriti u Novoj Engleskoj. Služio je kao direktor škole u Vermontu i izdavao je i uređivao novine u Majnu i Vermontu pre nego što je postao predsednik koledža Batl Krik (1885. do 1894). Dok je još bio na poziciji predsednika Batl Krik koledža, pomogao je da se osnuje Union koledž na kom je postao prvi predsednik, postao je zamenik predsednika Generalne konferencije, predsedavajući izdavačke kuće Rivju i Herald i urednik magazina Rivju i

Herald. V.V. Preskot je 1890 -tih spominjan kao jedan od “*Izabranih glasnika Gospodnjih, voljenih od Boga*” koji je “*sarađivao sa Bogom u delu za to vreme.*” {E. G. W. 1888 Materijali, p. 1241}. Bog mu je dao “*posebnu poruku za narod*” koju je dao sa “*demonstracijom Duha i sile Gospodnje.*” {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 7. Januar, 1896}

“*Kao što je Hrist rođen dva puta, jednom u večnosti, jednorodni u Oca, i ponovo ovde u telu, tako ujedinjujući božansko sa ljudskim u drugom rođenju, tako ćemo i mi, koji smo rođeni već jednom u telu, imati drugo rođenje, ponovnim rođenjem u Duhu, da bi naše iskustvo bilo isto, ljudsko i božansko sjedinjeno u uniju života.*” {V. V. Preskot, Rivju i Herald, 14. April, 1896, str. 232}

Džejms Edson Vajt (1849 – 1928)

Džejms Edson je bio drugi sin Džejmsa i Elen Vajt. Savladao je zanat u štampariji pri kancelariji Rivju i Herald-a, gde je počeo da radi sa svega 15 godina. Apel njegove majke da adventisti sedmog dana počnu aktivni misionarski rad za crnce je uzburkao njegovo srce i on se uputio da lično radi na obrazovanju u evangelizaciji na dubokom jugu. Ovo je izveo tako što je isplanirao misionarski brod na reci, koji se pokazao kao inovativan i veoma uspešan.. Osećajući stalnu potrebu za sredstvima za misionarski rad, Vajt je napredovao pišući i izdavajući knjige, dvanaest ukupno, od kojih je nekoliko prevedeno na nekoliko stranih jezika. Među njima je i Dolazak Kralja, koja je mnogo godina bila vodeća knjiga po izdanjima koje su

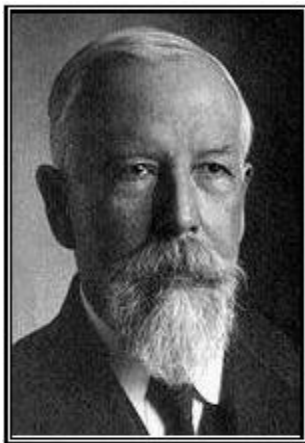
adventisti sedmog dana izdali na temu drugog dolaska.

“*Anđeli su, s toga, stvorena bića, neminovno nižeg reda nego njihov Stvoritelj. Hrist je jednorodni od Boga.*” {Dž. E. Vajt, Prošlost, Sadašnjost i Budućnost, str. 52. 1909}

“*Samo jedno biće u univerzumu, pored Oca, nosi ime Božje, a to je Njegov Sin, Isus Hrist.*” {Dž. E. Vajt, Car Koji Dolazi, str. 33}

Vilijam Klarens Vajt

(1854 – 1937)

Vili Vajt je bio treći sin Džejmisa i Elen Vajt. Dok je rastao, slušao je pažljivo i sa sve većim interesovanjem razgovore vezane za planove i metode rada za napredak mlade crkve. Kršten je sa 12 godina, a sa radom je počeo u 20. godini pomažući svom ocu u štamparskom poslu. Posle očeve smrti 1881., deo odgovornosti u pomaganju njegovoj majci u putovanjima i izdavaštvu je pao na njegova pleća, odgovornost koja će postepeno postati njegovo glavno zanimanje. *“Pokazano mi je, takođe, da moj sin V.K. Vajt treba biti moj pomoćnik i savetnik, i da će Gospod pustiti Duha mudrosti i zdravog razuma na njega. Bilo mi je pokazano da će ga Gospod voditi, i da neće skrenuti sa puta, jer će*

prepoznati vođstvo Svetog Duha. Uverenje mi je dato... Gospod će biti tvoj učitelj. Srećećeš se sa prevarnim uticajima; dolaziće u mnogim formama, kroz panteizam i druge forme neznaboštva; ali idi kuda ću te voditi, i bićeš bezbedan. Staviću Svoga Duha na tvog sina, i osnažiću ga da obavlja svoj posao. On ima duh poniznosti. Gospod ga je odabrao da obavlja bitan posao u Njegovom delu.” {E. G. Vajt, *Izabrane Poruke Sveska 1*, str. 54, 55}

“U Vašem pismu tražite od mene da vam kažem kako shvatam poziciju svoje majke u odnosu na ličnost Svetog Duha. Ovo ne mogu učiniti jer nikada nisam sasvim razumeo njena učenja na ovu temu. U mom umu uvek je postojala nedoumica o njenim iskazima koji se su za moj površni način razmišljanja činili pomalo zbunjujućim. Često sam žalio što nisam posedovao tu oštrinu uma koja bi rešila ovu i ostale nedoumice, a onda setivši se šta je sestra Vajt pisala u 'Delima Apostola', na stranici 51. i 52., koje se tiču misterija koje su suviše duboke da bi ih ljudi razumeli, a čutanje je zlato, pa sam mislio da je najbolje da se uzdržim rasprava i nastojao sam da usmerim svoj um na stvari koje su lake za razumeti. Dok čitam Bibliju, nalazim da je Spasitelj dunuo dah svoj na učenike i rekao im, primite Svetog Duha. Smisao koji se dobija iz ovih stihova je u skladu sa izjavom iz Čežnje vekova, na stranici 669, takođe i sa Postanjem 1:2; Luka 1:4, Dela 2:4, 8:15 i 10:44. Još mnogi tekstovi mogu poslužiti kao referenca a koji su u skladu sa ovom izjavom iz Čežnje vekova.

Izjave i tvrdnje nekih naših propovednika, u njihovim nastojanjima da dokažu da je Sveti Duh individua kao Bog Otac i Hrist, večni Sin, me zbunjuju, a ponekad i

rastužuju. Jedan popularni učitelj je rekao 'Možemo Ga smatrati, kao kolegu koji je ovde dole da sređuje stvari.' Moja zbunjenost je smanjena kada sam naučio iz rečnika da jedno od značenja reči ličnost, je, karakteristike. Opisano je na taj način da sam zaključio da može postojati ličnost bez telesne forme koju poseduju Otac i Sin. Postoje mnogi stihovi koji govore o Ocu i Sinu, a nedostatak stihova koji opisuju zajednički rad Oca i Svetog Duha, ili Hrista i Svetog Duha, me je navelo da verujem da je Duh bez individualnosti bio predstavnik Oca i Sina kroz univerzum, i da oni kroz Svetog Duha obitavaju u našim srcima i čine nas jednim sa Ocem i Sinom." {Pismo, V. K. Vajta H.V. Karu, 30. April, 1935}

Milton Čarls Vilokoks (1853 – 1935)

Pre nego što je prihvatio veru Adventista Sedmog Dana sa 25 godina, Vilokoks je bio farmer, drvoseča i učitelj. Tokom 1882., 1883., kao pomoćni urednik Uriji Smitu, stekao je iskustvo za svoj budući rad. 1884. je postavljen za prvog urednika časopisa Sadašnja Istina, koji se izdavao u Engleskoj. Tri godine kasnije vratio se u Sjedinjene Američke Države kao pomoćnik urednika u časopisu Znaci Vremena, a potom je četvrt veka bio glavni i odgovorni urednik. Napisao je razne denominacionalne traktate i knjige.

"Bog je izvor sveg života... Božji život je večni život, kao što je i On 'večni Bog'. 'Ali Bog je osoba, kako Njegov život može biti sveprisutan?' Bog je sveprisutan svojim Duhom... Zato je prisustvo Božje Njegov Sveti Duh. I tako čitamo o 'Duhu koji oživljava' (Rimljanima 8:2), da je 'Duh živ pravde radi' (stih 10); da 'Duh oživljuje' (2 Korinćanima. 3:6)." {M. Č. Vilokoks, Znaci Vremena, Juni 2, 1898}

"Pitanje 187: Koja je razlika između Svetog Duha i duhova pomoćnika (anđeli), ili su isto?

Odgovor: Sveti Duh je moćna energija božanstva, život i sila Božja koja teče iz Njega u sve delove univerzuma, i tako čini živu vezu između Njegovog trona i svega stvorenog. I kako je to još neko objasnio: 'Sveti Duh je dah duhovnog života u duši. Dodeljivanje Svetog Duha je dodeljivanje Hristovog života.' Tako je Hrist sveprisutan. Da iznesemo grubu ilustraciju, kao što telefon prenosi ljudski glas, i tako je taj glas prisutan kilometrima daleko, tako Sveti Duh nosi sa sobom Hristovu moć, čineći Ga tako sveprisutnim sa svojom Silom i otkriva Ga onima koji su u harmoniji sa Njegovim zakonom.

Tako je Duh personifikovan u Hristu i Bogu, ali nikada nije otkriven kao posebna osoba. Nikada nam nije rečeno da se molimo Duhu, već Bogu da dobijemo Duha.

Nikada u Svetom pismu ne nalazimo molitve upućenu Svetom Duhu, već za Duh.” {M. Č. Vilkoš, Pitanja i Odgovori Sakupljeni iz Kutak za Pitanja iz Znaci Vremena, str. 181, 182. 1911}

“Slava, nadmoć i samoodrživost božanstva je reprezentovana u Ocu. 1. Timotiju 6:16. Isus Hrist je zauvek spojio božansko sa ljudskim, i od Njega teče Duh života svoj Njegovoj deci. Anđeli su posrednici u ovim tokovima Božjeg života, da pojačaju takoreći, ove tokove. Oni mogu podneti bez veličanja Božji Duh i njegovu slavu i u sebi donesu prisutnost Boga Njegovoj deci, i oterati anđele tame koji ih traže da ih unište.” {M. Č. Vilkoš, Znaci Vremena, 26. Februar, 1908}

*“28. LIČNOST DUHA Pitanje 1: Neki kažu da je Sveti Duh osoba; drugi kažu da je ličnost; a treći da je samo sila. Koliko dugo ovo treba biti tema rasprave? Odgovor 1: Ličnost Svetog Duha će verovatno uvek biti tema rasprava. Nekada je Duh spomenut kao da je 'izliven', kao u drugoj glavi u Delim Apostolskim. Kroz celo Pismo je Sveti Duh predstavljen kao Božja radna sila... **Razlog zašto Sveto pismo govori o Svetom Duhu kao o osobi, čini nam se, jeste da bi približila nama, i svakoj osobi koja veruje, ličnu prisutnost našeg Gospoda Isusa Hrista...***

Zbog manjka vere, bilo je 'celishodno' i neophodno da On ode; jer je izjavio, 'Jer ako ja ne idem, utješitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.' Jovan 16:7. Njegovi učenici nisu mogli da uvide prisutnost Božjeg Duha dok god je Hrist lično bio sa njima. U tom smislu, mogao je biti sa onima koji su bili u Njegovom neposrednom prisustvu. Ali kada je otišao, a Duh došao, Hrist je mogao biti prisutan sa svima, svejedno da li je to bio Pavle koji je bio u Atini, Petar u Jerusalimu, Toma u Indiji, Jovan na Patmosu.

*Ovo su jednostavno ilustracije. Gde god su Božja deca, tamo je i Duh – **ne posebna osoba, kao što vidimo osobe, već koji ima silu da prezentuje Oca i Sina.** Taj Duh je dat Božjim glasniciima, anđelima; ali anđeli nisu Duh. Taj Duh je dat Božjim slugama, Njegovim ljudskim glasniciima; ali ljudski glasnici nisu Duh. Njih Duh zaposeda i koristi ih i oni imaju u sebi silu Svetoga Duha; ali nisu Duh. Duh je nazavistan od svih ljudskih i materijalnih posrednika. Zašto ne ostavimo sve na tome? Zašto ne bi smo znali da Duh, Božji Duh, Hristov Duh, Duh božanstva ide ka svima na zemlji donoseći Božju prisutnost svakom srcu koje ga primi?” {M. Č. Vilkoš, Pitanja i Odgovori Sveska 11, 1919. 1938 ed., str.37-39. U 1945 ed. str.33-35}*

Sarepta Mirinda (Ajriš) Henri (1839 – 1900)

Sarepta je prihvatila učenja advenstista sedmog dana 1896. dok je bila pacijent u Batl Krik sanatorijumu. Napisala je brojne članke za Rivju i Herald. Ona je bila učiteljica i trezveni radnik. Kada je Gđa. Henri postala adventistkinja 1896., Elen Vajt je bila u Australiji. Sin Gđe Vajt, V.K.Vajt, upoznao je Gđu Henri u Batl Kriku 1897. i odneo neke od njenih publikacija u Australiju da ih podeli sa svojom majkom. U pismu Gđi Henri, Elen Vajt je napisala: *“Volela bih da mogu da sednem pored Vas i da razgovaramo o našim iskustvima. Imam iskrenu želju da Vas upoznam... Preko prostranstva Pacifika, možemo sklopiti ruke u veri i slatkom druženju.”*- Pismo

9, 1898. Njenu biografiju je pisalo nekoliko autora, među kojima i njena ćerka, Meri Rositer; Život moje majke; i unuka, Margaret R. Vajt, Gospodnji Vihor. *“Veoma smo tužni zbog smrti naše voljene sestre S.M.I. Henri... naša voljena sestra je uključena među one iz Jovanove vizije, među onima koji nose svedočanstvo, “Čuh glas sa nebesa koji mi kaza, piši, blagosloveni su mrtvi koji umiru u Gospodu od sad: Da, reče Duh, neka odmore od svoga rada; i njihov rad ih prati.”* {Elen Vajt, Rivju i Herald, 3. April, 1900 par. 1, 3}

“Pitanje: Da li mislite da je Božji Duh osoba, ili jednostavno sila kojom Bog radi, a koju je dao čoveku na služenje?”

“Odgovor: Zamenice koje se koriste u kontekstu Duha nas moraju dovesti do zaključka da je on lice, Božja ličnost koja je izvor sve sile i života.” {S. M. Henri, Duh Koji Obitava, 1899.}

C. W. Stoun

*“Dakle, Hrist je Reč. Tekst govori o Njegovom poreklu. On je jedinorodni od Oca. Kako je tačno rođen, Biblija ne informiše preciznije; ali ovim terminom i sa još nekoliko sličnih u Pismu, možemo da znamo da je Hrist nastao na drugačiji način nego što su druga bića nastala; **Da je proistekao iz Očevog bića na način koji ne moramo nužno razumeti.**”*{C. W. Stoun, Tkapetan Našeg Spasenja, str. 17. 1886}

Ej. Dž. Denis

*“Kakve kontradiktornosti se mogu naći u jeziku onih koji veruju u trojstvo: 'U uniji ovog božanstva su tri osobe, od jedne materije, sile i večnosti; Oca, Sina i Svetog Duha.' Postoje mnoge stvari koje su misteriozne, napisane u reči Božjoj, ali **možemo sasvim sigurno pretpostaviti da nas Gospod nikada ne poziva da verujemo u nemoguće, ali veroispovesti često da.**” .” {Ej. Dž. Denis, Znaci Vremena, 22. Maj, 1879}*

Ej. Dž. Morton

„Sveti Duh je božanski jer proističe iz božanstva. Ništa više ne možete razdvojiti božanstvo od Duha Božjeg i Hrista nego što možete razdvojiti božanstvo od Boga i Hrista. Zato je, dakle, prisustvo Duha u Božjim obećanjima onaj koji nam omogućuje da primimo božansku prirodu iz tih obećanja.“ {Ej. Dž. Morton, Znaci Vremena, 26. Oktobar, 1891, str. 342}

D. V. Hal

*“Nedоследni stavovi koje imaju mnogi po pitanju trojstva, su bez sumnje bili primarni razlog mnogih drugih grešaka. Pogrešni pogledi na Hristovo božanstvo su zgodni da nas navedu da pogrešimo po pitanju prirode pokajanja... Doktrina koju želimo da ispitamo, je ustanovio odbor u Nici 325. godine, **i još od tog perioda, osobe koje ne veruju u ovo čudnovato načelo, bivale su proglašavane jereticima od strane papa i sveštenika.** Zbog neverovanja u ovu doktrinu, Arijanici su anatemisani 513.. **Kako ne možemo naći ovu doktrinu ranije nego što je izdana knjiga “Čovek greha” (Man of Sin), i kako nalazimo da je ova dogma ustanovljena pre silom nego bilo kako drugačije, tvrdimo da imamo pravo da istražimo ovu stvar i konstatujemo položaj Svetog Pisma na ovu temu.** Odgovoriću na pitanje koje je često postavljano, naime, **Da li verujete u Hristovo božanstvo? Nesumnjivo, da; ali za razliku od srednjovekovne crkve, ne verujemo da je Hrist večni Bog, i u isto vreme čovek; odnosno da je Njegov ljudski deo Sin, a božanski deo Otac.** {D. V. Hal, Rivju i Herald, 10. Novembar, 1859}*

DŽ. M. Stivenson

Stivenson je bio obraćenik Dž. H. Vagonera. Tokom svog kratkog boravka kod adventista, Stivenson je napisao određeni broj članaka za Rivju i Herald u kojim je odredio i pojasnio poziciju crkve po pitanju božanstva. Kada je dezertirao, odbacio je svoju prethodnu veru, odrekao se Subote i istina u kojima je stajao u skladu sa braćom.

*“U vezi Njegovog dostojanstva, on je imenovan Sinom Božjim, **pre svog otelovljenja**. Čujte njegove sopstvene reči: Jovan 7:18; 10:36; 1 Jovanova 4:9,10... Ideja da je poslan implicira da je On bio Sin Božji pre nego što je bio poslan. Pretpostaviti drugačije je jednako kao pretpostavka da Otac šalje svog Sina na zadatak pre nego što je postao, što bi bio apsurd. Reći da je 'Bog poslao svog Sina u grešno telo', je ekvivalentno tvrdnji da je Božji Sin primio našu prirodu; stoga mora da je bio Sin Božji pre svog otelovljenja.” {Dž. M. Stivenson, Rivju i Herald, 7. Novembar, 1854}*

*“**Biti jednorodeni Božji Sin se mora drugačije razumeti od biti Sin stvaranjem**; jer u tom smislu sva bića koja je stvorio su sinovi. Niti se može odnositi na Njegovo čudesno začecje, sa devicom Marijom, od Svetog Duha; jer mu je data ova nežna titula više od četiri hiljade godina pre nego što je došao na svet u selu Vitlejem. Čak štaviše, predstavljen je kao uzdignut daleko više od ljudi i anđela u svojoj prastarjoj prirodi. Stoga mora biti tumačen kao Sin Božji u mnogo višem smislu od bilo kog drugog stvorenja. Njegovo proizilaženje iz Oca daje naznaku da niko osim Njega nije tako rođen; zato je, zaista jedini jednorodeni Sin Božji; i kao takav mora biti božanski; tačnije biti delom božanske prirode... Ideja Oca i Sina dokazuje prioritet u postojanju jednog u odnosu na drugog, odnosno da je jedan nastao pre drugog. Reći da je Sin jednako star kao Otac, je opipljiva zamena teza. Prirodno je nemoguće da Otac bude jednako mlad kao Sin ili da Sin bude jednako star kao Otac. Ako bi se reklo da se ovaj termin koristi samo u prilagođenom smislu, i dalje ostaje pitanje, zašto bi Bog koristio titulu najvišeg, i Njegov nežan odnos sa našim Gospodom, kada bi to kontradikovalo ideji koju je želeo da prenese.*

*Ako su inspirisani pisci želeli da prenesu ideju zajedničko postojanje i večnost Oca i Sina, nisu mogli pronaći više nekompatibilnije termine. Ovo, su trinitarijanci prepoznali. Gdin Fuller, iako pobornik trojstva, bio je iskren da prizna, u zaključku njegovog rada o Hristovom posinaštvu, da, 'po prirodnom redu, Otac je morao postojati **pre** Sina.' To daje 'jedinorodnom od Oca' (Jovan 1:14), inteligentno postojanje pre prvih dela kreativne sile i dokazuje da se ovde priča o Njegovoj božanskoj prirodi, i to u vezi sa stvaranjem svih stvari.*

U 14. stihu, ova Reč, koja beše 'u početku' 'sa Bogom', koja beše 'Bog', i kroz koga je 'stvoreno, sve što je stvoreno', je predstavljena kao 'Jedinorodni od Oca', uči da je u svojoj uzvišenoj prirodi rođen; i kao takav, morao je imati početak.” {Dž. M.

Dadli Marvin Kenrajt (1840 – 1919)

Kenrajt je počeo da drži Subotu 1859. uz pomoć Džejmsa i Elen Vajt. Zaredivši se kao propovednik 1865., Kenrajt se istakao kao snažan propovednik i debater, pisac ozbiljnih sposobnosti. Napisao je više traktata, članaka i malih knjiga uspostavivši doktrine poslednje evanđeoske poruke. Vizija velikih dostignuća u njegovoj službi stvari, koja je bila popularnija od one Adventista Sedmog Dana, konačno ga je udaljila od crkve, raskidajući sve odnose sa crkvom 1887. Tragično, tada je potpuno otpao, odbacio svoju prethodnu veru i posvetio svoje vreme napadima na crkvu Adventista Sedmog Dana. Na sastanku sa braćom 1903., Kenrajt je izjavio da bi se rado vratio u stado, ali posle dugih, srceparajućih jecaja i plakanja, rekao je. *”Voleo bih da se vratim, ali ne mogu! Prekasno je! JA sam zauvek Izgubljen! Izgubljen!”* Svom starom prijatelju D.V. Revi, koji je i dalje bio odan Adventista Sedmog Dana, Kenrajt je rekao. *“Šta god da radiš, nikada se nemoj boriti protiv poruke.”*

Citati koji će se pojaviti ispod, su iz njegovog pera dok je još bio verni član crkve, pre otpada. Interesantno je napomenuti da je Kenrajt postao trinitarijanac nakon što je ostavio i odbacio veru.

„Jer Bogu toliko omilje svet da i Sina svojega jednorodnoga dade,” **Itđ. Po ovim redovima, Isus Hrist je rođen od Boga na način na koji niko drugi nije; inače ne bi mogao biti Njegov jednorodni Sin.** *Anđeli su nazvani sinovima Božjim, takođe i pravedni ljudi; ali Hrist je Bog na mnogo viši način, bliskijom vezom nego bilo ko. Bog je načinio ljude i anđele od materije koja je već postojala. On je autor njihovog postojanja, stoga i njihov otac. Ali Isus Hrist je rođen od Očeve sopstvene materije. Nije stvoren ni od jedne materije od koje su anđeli i druga stvorenja stvoreni. On je zaista i nedvosmisleno Božji Sin... citirano Jevrejima 1:1-8. Iz ovoga vidimo da je veoma jasna i velika razlika napravljena između Sina i anđela. Njima je svima naređeno da Ga obožavaju.*

Ni jedno stvorenje ne može biti vredno obožavanja, koliko god uzvišeno bilo, niti bi bilo pravedno i ispravno da naredi jednom redu svojih stvorenja da obožavaju druge. Jedino je božanstvo vredno obožavanja, a obožavati bilo šta drugo bi bilo idolopoklonstvo. Zato Pavle stavlja Isusa daleko iznad anđela, i čini upečatljiv kontrast među njima.” {D. M. Kenrajt, Rivju i Herald, 18. Juni, 1867}

„U vreme kada je Biblija pisana, skoro ceo svet je prihvatio Panteizam ili Politeizam. Politeizam je učio da ima mnogo bogova. Rim je imao svoje bogove. Grčka je imala svoje bogove. Egipat je imao svoje bogove...nasuprot tome, Mojsije i proroci su prikazali činjenicu **da je ova mnogobožaćka doktrina laž i da postoji samo jedan Bog, Jehova živi Bog...**'Čuj, Izrailju: Gospod je Bog naš jedini Gospod.' Peta Mojsijeva 6:4. **Ovo je ključna tačka doktrine božanstva. 'Gospod je Bog naš jedini Gospod'. Ne mnogo njih, ne hiljadu, ne stotine, ne deset, ne tri, već samo JEDAN - jedan Gospod...**U novom zavetu nalazimo istu jednostavnu doktrinu kao i u starom. Ni Mojsije ni proroci nisu ustanovili jedinstvo Boga snažnije od Isusa. On je učio i mnogo puta ponovio to. Stoga kaže: 'A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od svijui: čuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gosspd jedini; I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcim svojim, i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojoj,. Ovo je prva zapovijest. I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema. I reče mu književnik: dobro, učitelju! Pravo si kazao da je jedan Bog; i nema drugoga osim njega;' Marko 12:29-32. Književnik je rekao 'jedan je Bog, i nema drugoga osim njega.' Sa ovom izjavom se Isus složio. 'A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.' Jovan 17:3. **Isus kaže da je Njegov Otac jedini istiniti Bog. Ali trinitarijanci se suprote tome kada kažu da su Sin i Sveti Duh jednako istiniti Bog kao što je Otac...(1Korinćanima 8:4-6 citirano) Veiliki apostol kaže, 'Nema drugoga Boga osim jednoga' i 'postoji samo jedan Bog, Otac, od koga je sve.'** On nam kaže ko je taj jedan Bog. **To nije Sveti Duh, to nije Isus Hrist, već je to Otac. Galatima 3:20; 1Tim. 1:17...Kako se doktrina trojstva, o tri Boga, može pomiriti sa ovim pozitivnim izjavama, ja ne znam...**

Biblija nikada ne koristi izjave 'Trojstvo', 'Trojedini Bog', 'Tri u jednom', 'Sveta trojica', 'Bog Sveti Duh', itd, ali zato nedvosmisleno kaže da ima samo jedan Bog, Otac. **I svaki argument koji dokazuje da je Bog tri osobe, Bog Otac, Bog Sin i Bog Sveti Duh, svi od jedne materije, i na svaki mogući način jednaki, i da svo troje formiraju jedno, kontradikuje samom sebi, kontradikuje razumu i kontradikuje Bibliji...**Bog je samopostojeći i izvor i autor svih stvari, anđela, ljudi, svih svetova, - svega. Zato Pavle kaže 'Jer je od njega i korz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin.' Rimljanima 11:36. On je izvor sveg života i besmrtnosti. Stoga, govoreći o Ocu, Pavle kaže 'Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti.' 1 Tim. 6:16. Zapazite da je ovaj slavni Bog jedini koji, u sebi, ima besmrtnost. Tačnije, on je izvor sveg života i besmrtnosti...'Jer kako što otac ima život u sebi, tako daje i sinu da ima život u sebi.' Jovan 5:26 Ova izjava je nedvosmislena. Otac ima život u sebi, i iz svoje velike ljubavi prema svom Sinu daje mu isti dar; ali se mora zapaziti da je Otac onaj od koga je dar potekao...

Kako Pavle jasno vidi razliku između Oca i Sina. On kaže, 'Otac, od koga je sve' i 'Isus Hrist, kroz koga je sve.' Otac je izvor svega. Isus je onaj kroz koga je sve stvoreno. Sav autoritet, slavu i silu, Hrist je dobio od svog Oca.... Verovanje u ovu doktrinu je veoma bitno. Zaista, ne može se previše insistirati na tome. Isus čak kaže da je poznanje ove istine ključno za večni život. 'A ovo je život vječni da poznaju tebe

jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.' Jovan 17:3. Moramo znati da je Otac jedini istiniti Bog. Tako, dakle, ne postoji istiniti Bog osim Oca. Ali, takođe, moramo znati Njegovog Sina Isusa Hrista, kojeg je poslao. Kako je jednostavna ova doktrina, i kako je obilno podržana Svetim Pismom." {D. M. Kenrajt, Rivju i Herald, 29. Avgust, 1878}

Džadson Silvejnius Vošburn

(1863 – 1955)

Vošburn je bio sin subotarskog pionira adventiste Kelvina Vošburna koji se priključio adventnom pokretu za vreme Mileritskog pokreta 1840. godine. Kao mladić, Dž. S. Vošburn je imao mnogo prilika da sretno i upozna pionire osnivače crkve Adventista Sedmog Dana. Vošburn je imao bogato adventističko nasleđe. Obraćen je uz pomoć Dž. N. Endrjuza sa 11 godina, kršten od strane Džejsma Vajta sa 12, a počeo je da propoveda adventizam sa 21 godinu. Radio je u konferenciji u Ajovi. Odatle je došao na Generalnu Konferenciju 1888. kao delegat. Duhovne borbe koje su mu se desile na ovom sastanku su izazvale u njemu pitanja o sopstvenoj duhovnosti – problem koji je kasnije rešio uz savetovanje sa Elen

Vajt. U to vreme je počeo i sa prepiskom sa Gđom Vajt koja se nastavila kroz ceo njen život (do smrti 1915.). Duhovno podmlađen porukom o opravdanju verom, Vošburn se uputio u Englesku kao misionar. Do tog vremena rad u Engleskoj je bio težak, ali njegove kreativne taktike za privlačenje mase i zadržavanje njihove pažnje, bukvalno su promenile izgled crkve tamo, od male družine vernika do, bukvalno, stotina, koji su se obraćali na sastancima. Postoje dokazi koji ukazuju da britanski adventizam ne bi preživeo da nije bilo njegovog doprinosa kao snažnog i kreativnog evanđeliste. Dodatak njegovog intenzivnom proučavanju Duha proroštva i želje da pribavi 'sve što je sestra Vajt napisala', bila je i njegova neverovatna memorija koja mu je omogućila da memoriše većinu Biblije i Duha proroštva. Do 1918. je tvrdio da je zapamtio Otkrivenje, Rimljane, Jakova i Drugu Petrovu poslanicu. Spomenuo je da mu se memorija poboljšala 'proučavanjem Biblije i Duha Proroštva.' Do 1948. tvrdio je da je upamtio ceo Novi Zavet i da se posvetio učenju Isaije napamet.

Postoji jedna vrlo upečatljiva priča o Vošburnu, 1888-oj i Elen Vajt. Dž. S. Vošburn je bio nećak Džordž I. Batlera, imao je 26 godina 1888. kada su braća Vagoner i Džons predočili adventističkoj crkvi specijalnu poruku 'opravdanje verom'. Kada je prvi put čuo poruku, odbacio ju je, jer je mislio da je suprotna ustaljenim učenjima adventističke crkve po pitanju Božjeg zakona; zato se pridružio Uriji Smtu i Dž. H. Morisonu u odbacivanju ove doktrine. U to vreme je saznao da se Elen Vajt slaže u potpunosti sa Džonsom i Vagonerom i ovo saznanje ga je povelu da dovede u pitanje poziciju Elen Vajt kao Božjeg izabranog glasnika. Posle kraće borbe, sreo se sa sestrom Vajt i njegove sumnje su nestale. Kasnije se prisećao:

„Otišao sam da je posetim u njenom šatoru na saboru u Otavi. Rekao sam joj da sam oduvek mislio i verovao da je Božji prorok. Ali sam bio uznemiren zbog epizode u Mineapolisu. Mislio sam da su Urija Smit i Dž. H. Morison u pravu. 'Da li znaš zašto je Dž. H. Morison napustio Konferenciju ranije?' upitala me je. Odgovorio sam 'Da.' Tada mi je rekla od reči do reči ono što je Dž. H. Morison rekao meni – i otkrivenje njenog, naizgled, nadljudskog znanja tog poverljivog razgovora između nas dvojice, me je uplašilo. Shvatio sam da je ona neko ko zna tajne. Sestra Vajt mi je pričala o svom vodiču u Evropi, koji je ispružio Svoju ruku i rekao, 'greške se prave sa obe strane u ovoj kontroverzi.' Tada je dodala da 'Zakon u Galatima' nije pravi razlog konferencije. Pravi razlog je bio Opravdanje verom. 'E. Dž. Vagoner mnogo jasnije uči opravdanje verom nego ja,' rekla je sestra Vajt. 'Pa, sestro Vajt,' rekao sam, 'da li mislite da E.Dž. Vagoner može učiti bolje od vas, uz svo vaše iskustvo?' Sestra Vajt je odgovorila 'Da, Gospod mu je dao posebnu svetlost po tom pitanju.'

'Zelega sam da je iznesem jasnije, ali nisam mogla jasnije nego što je on to učinio. Ali kada je on izneo u Mineapolisu, prepoznala sam je.' „ {Izveštaj lintervjua sa starešinom Dž. S. Vošburn od R. Dž. Viland 4. Juni, 1950}

Posle ovog sastanka Dž. S. Vošburn i njegova supruga postali su dragi prijatelji sa Elen Vajt. Brat Vošburn je bio pastor crkve Adventista Sedmog Dana u Vašingtonu. Gđa Vajt ih je posetila više puta i zaveštanje Elen Vajt poseduje više pisama koje je sestra Vajt napisala ovom paru. *„Moja molitva je da Gospod nastavi da blagosilja crkvu u Vašingtonu. Znam da me je Bog blagoslovio dok sam bila sa vama, i da je blagoslovio svoj narod. Šaljem puno ljubavi svima u vašem domu, i mnogo ljubavi onima sa kojima smo se viđali na našim dragocnim sastancima. Gospod živi i vlada, slava Njegovom svetom imenu.“ {E. G. Vajt 1888 Materijali, str. 853, Poglavlje: Dž. S. Vošburnu i supruzi}*

Ono zbog čega je Elen Vajt napisala više pisama Vošburnovima je odbacivanje specijalne poruke "Opravdanje verom" na konferenciji 1888. Ovo je odbacivanje duboko ožalostilo sestru Vajt, i pisala je Dž. S. Vošburnu da ga ohrabri da nastavi pod 'zracima sunca opravdanja', jer je znala da je u potpunosti prihvatio poruku.

Gdin Vošburn je postao poznat kao iskreni vernik u Duh proroštva i Elen Vajt ga je smatrala braniteljem vere, koji je nekada dat svetima. Na primer, kada se brat Urija Smit pokajao zbog svoje greške, zbog koje je otežao rad na tu temu za dve godine u kasnim 1880-im (verovatno zbog protivljenja poruci 'opravdanje verom' koja je data u Mineapolisu 1888.), brat Vošburn je bio taj koji je napisao pismo sestri Vajt i preneo joj dobre vesti o pokajanju brata Smita. *"Brat Smit je pao na Stenu i slomljen je i sada će Gospod Isus raditi sa njim."* {E. G. V. 1888 Materijali, str. 852}

Znajući da crkva Adventista Sedmog Dana nije usvojila doktrinu trojstva u svoja verovanja sve do 1931. (posle smrti pionira, uključujući i Elen Vajt, pogledajte dodatak); i sa prethodnim informacijama ko je bio Dž. S. Vošburn i kakav je bio njegov odnos sa Elen Vajt, čitalac će bolje razumeti značaj njegovog pisma.

Vošburnovo pismo

"Doktrina trojstva je okrutna paganska monstroznost, koja lišava Isusa njegove istinske pozicije božanskog Spasitelja i posrednika. Istina je da ne možemo izmeriti ili definisati božanstvo. Ono je van našeg ograničenog shvatanja, a ipak na temu Božje ličnosti, Biblija je veoma jasna i jednostavna. Otac, Starac od davnina, je od večnosti. Isus je rođen od Boga. Isus govoreći kroz psalmistu kaže: 'Kazaću naredbu Gospodnju; on reče meni, Ti si moj Sin, ja te sad rodih.' Psalam 2:7.

I ponovo u Pričama (gde se o Isusu priča pod titulom mudri, pogledajte 1 Kor. 1:24) čitamo 'Gospod (Jehova) imao je me u početku svojih putova.' Stih 22.

'Pre nego što planine postaje, ja sam postao.' Stih 24

Sin kaže da je postao, proistekao, rođen od Oca (Jehove).

Sotona je uzeo neki paganski koncept troglavog čudovišta i sa namerom bacio prezir na božanstvo, uveo ga u rimokatoličanstvo kao našeg preslavnog Boga, taj nemoguć apsurdni izum. Ova monstrozna doktrina koja se preselila iz paganstva u Rimsku papšku crkvu, pokušava da nametne svoje zlo prisustvo u učenje poruke trećeg anđela....

*Činjenica da Hrist nije posrednik u Rimskoj crkvi demonstrira da trojstvo uništava da je Hrist jedan, jedini posrednik. Takozvana hrišćanska crkva, papstvo, koja je iznedrila trojstvo, ne prepoznaje Ga kao jedinog posrednika, već Ga zamenjuje mnoštvom duhova mrtvih žena i muškaraca kao posrednicima. Ako zaista držite trojstvo, Hrist nije više Vaš posrednik... **Doktrina trojstva je u potpunosti strana Bibliji i učenju Duha proroštva.** U otkrivenju nema ni najmanje naznake trojstva. **Ovaj monstrozni paganski koncept ne nalazi mesta u celom slobodnom univerzumu našeg blagoslovenog nebeskog Oca i Njegovog Sina, našeg Gospoda i Spasioca, Isusa Hrista...** Katolička paganska doktrina o nedelji kao sedmom danu je takođe jednako nesveta kao i katolička paganska doktrina trojstva...*

Adventisti sedmog dana tvrde da uzimaju Gospodnju reč kao vrhovni autoritet i da su 'izašli iz Vavilona', da su zauvek odbacili zaludne tradicije Rima.

Ako bi smo se vratili besmrtnosti duše, čistilištu, večnom mučenju i nedelji kao sedmom danu, ne bi li to bilo ništa manje od otpadništva? Ako, ipak, predemo preko ovih malih, sekundarnih doktrina i prihvatimo centralnu doktrinu Rimske crkve, trojstva, i da učimo da Božji Sin nije umro, iako naše reči imaju duhovnog prizvuka, zar i to nije ništa manje od otpadništva, i samo Omega otpadništvo?

Koliko god lepo i naizgled smisljeno zvuče njegova služba ili članci, kada čovek dođe u poziciju da uči pagansku katoličku doktrinu trojstva, i poriče da je Božji Sin umro za nas, da li je iskreni Adventista Sedmog Dana? Da li je uopšte iskreni propovednik jevanđelja? I kada ga mnogi drže za velikog učitelja i prihvataju njegove nebiblijske teorije, potpuno kontradiktorne Duhu proroštva, došlo je vreme da stražar dune u trubu upozorenja? {Delovi pisma koje je napisao Dž. S. Vošburn 1939.} (Ovo pismo se toliko dopalo predsedniku konferencije da ga je distribuirao trideset dvojici svojih propovednika.)

Hempton Votson Kotrel (1852 – 1940)

Kotrel je bio evanđelista i administrator. Radio je na više mesta u vodstvu crkve. Zbog ozbiljne bolesti, bio je prinuđen da manje radi od 1925.

“Zaključak koji se može izvući za to vreme (vreme pionira) je da Sveti Duh nije osoba u istom smislu kao što su Bog i Hrist, ako bi bilo tako, onda bi bilo poteškoća da Duh bude sveprisutan kao što to veruju trinitarijanci koji tvrde da su Bog i Hrist osobe koje su sveprisutne, i po tome, Hrist bi bio Sin Svetog Duha pre nego Boga, kako ga Biblija otkriva.” {Pismo H. V. Kotrele Liroj Frumu, 16. Septembar, 1931}

Dodatak

Fundamentalne Istine ASD u godišnjacima iz 1889-1914, 1931, i1981

“Nemamo sumnji, niti već godinama imamo sumnje, da su doktrine koje držimo danas, sadašnje istine i da se približavamo sudu.” {E. G. Vajt, Svedočanstva Sveska 2, str. 355. 1870}

Ono što je izlazilo u godišnjacima od 1889. do 1914.

“Kao što je već naglašeno, adventisti sedmog dana nemaju veru osim Biblije; ali se drže određenih dobro definisanih tačaka vere, za koje su spremni da daju razlog kome god ih bude upitao. Sledeći predlozi mogu biti uzeti kao skup principa njihove religije, za koju postoji, koliko znamo, jedinstvo kroz celokupno crkveno telo. Oni veruju:

*I. Da postoji **jedan Bog**, lično, duhovno biće, stvoritelj svih stvari, svemoguć, sveznajući i večan; beskrajan u mudrosti, svetosti, pravdi, dobroti, istini i milosti; nepromenljiv i sveprisutan kroz svog predstavnika Svetog Duha. Psalam 139:7*

*II. Da postoji jedan Gospod Isus Hrist, **Sin Večnog Oca**, kroz koga je stvoreno sve i od koga se sastaje;...*

III. Da su sveti spisi Starog i Novog zaveta inspirisani Bogom, da sadrže puno otkrivenje Njegove volje za ljudski rod, i da su jedino bezgrešno pravilo vere....” {Temeljni Principi Adventista Sedmog Dana Broj 1, str. 147}

(Primedba: **1872.** je ove ozjave zapisao uglavnom Džejms Vajt na 14 stranica nazvanih “Objava Fundamentalnih Istina Adventista Sedmog Dana”, i prvi put su se pojavile u Znaci Vremena časopisu iz **1874.** godine. Živi Svedok, 1959, Pacific Press Publishing Association, str. 1, 2} Odatle su inkorporirane u Godišnjake iz **1889. do 1914.** Ali, između **1915. do 1930.** “Objave vere” se nisu pojavljivale u našim Godišnjacima. **Šta se dogodilo tih godina?**)

“Nemamo se čega plašiti za budućnost, osim ako zaboravimo način kako nas je

Gospod vodio i Njegova učenja u našoj istoriji.” {E. G. Vajt, *Životne Skice*, str. 196}

“Kažem vam sada, da će, **kada me spuste na počinak**, velike promene nastati. Ne znam kada ću biti uzeta; i želim da upozorim sve na naume đavola.” {E. G. Vajt, *Rukopis. 1, 1915*}

Elen G. Vajt je umrla **1915**. (Primedba: do **1924**-te poslednji od ranih pionira, Dž. N. Loufborov, je preminuo)

Koje velike promene su nastale nakon što su ona i pioniri osnivači preminuli?

Godišnjak 1931. (pojavljuje se nakon petnaest godina!)

“1. Da je Sveto pismo Starog i Novog zaveta inspirisano Bogom, da sadrži sveopšte otkrivenje Njegove volje ljudskom rodu, i da je jedino nepogrešivo pravilo vere i prakse. 2 Tim. 3:15-17.

2. Da se božanstvo, ili Trojstvo, sastoji od Večnog Oca, ličnog, duhovnog bića, sveprisutnog, sveznajućeg, beskrajnog u mudrosti i ljubavi; Gospoda Isusa Hrista, Sina Večnog Oca, kroz koga je sve stvoreno i kroz koga je spasenje iskupljenih ispunjeno; Svetog Duha, treće osobe u božanstvu, velike regenerišuće sile u radu spasenja. Matej 28:19

3. Da je Isus Hrist veoma Bog, iste prirode i materije kao i večni Otac. Dok je zadržao i božansko obličje, uzeo je na sebe i ljudsku prirodu i živio na zemlji kao čovek...” {*Fundamental Principles of SDA's no. 2, p. 377*}

Tek kada su prorok i pioniri umrli, opadač je mogao da načini svoj potez i “kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici,” (Mat. 13:25, 28)

Godišnjak 1981.

“1. Sveto pismo

Sveto pismo, Stari i Novi zavet, su pisana Reč Božja,...

2. Trojstvo

Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, unija tri suvečne osobe. Bog je besmrtn, svemoguć, sveznajuć, iznad svega i sveprisutan. On je beskrajn i van domašaja ljudskog poimanja, ali poznat kroz Njegove samootkrivenje. On je zauvek vredan obožavanja i službe svega stvorenog. (5. Mojs. 6:4; Mat. 28:19; 2 Kor. 13:14; Efe. 4:46; 1 Petrova 1:2; 1 Tim. 17; Otk. 14:7.)

3. *Otac*

Bog, večni Otac...

4. *Sin*

Bog večni Sin...

5. *Sveti Duh*

Bog večni Duh...” {*Temeljni Principi Verovanja Advetnista Sedmog Dana broj 3, str. 5*}

(Svi koji znaju da broje će priznati da je **Bog, Bog, Bog = 3 Boga**. Da li to i Vi obožavate?)

Ko je učinio ovu promenu? “Reče im, neprijatelj je učinio to.” Matej 13:28

Koliko ćete se odlučivati između dve opcije?

Molimo zapazite da su ovi citati i odlomci često izvađeni iz dugačkih i pažljivih članaka i disertacija koji se bave ovom temom. Ono što su pioniri držali nije bila neka prolazna greška koju treba da razjasni neko progresivno otkrivenje (kao što tvrde neki koji vide nekoliko ovih izjava i ne žele da vide još). Ono je bio duboko ukorenjeni stub celokupne teologije, uključujući puno razumevanje Subote, pokajanja i Svetilišta. Postojala je harmonija među svom braćom, uključujući i Gđu Vajt.

Danas će možda neki pomisliti da je odbacivanje ovih temeljnih doktrina rezultat napretka crkve u trenutnoj istini. Ali da li je to moguće? Da li neko može napredovati u istini, ako nema istinu? Da li napredovanje u istini treba promeniti temeljne doktrine crkve? *“Istina je istina, i ostaće istina, a na kraju će slavno trijumfovati.” {E. G. Vajt, Rivju i Herald, 28. Decembar, 1897}*

Jedno obeshrabrujuće pitanje ostaje, ili je Bog sagradio svoju crkvu na veoma ozbiljnoj jeresi, ili je crkva skliznula u ozbiljnu jeres otkad su umrli njeni pioniri i prorok. Ovo bi trebalo biti uznemirujuće za svakog vernika crkve Adventista Sedmog Dana. Da li je Elen Vajt pogrešila kada je podržala ove pionire? Ili je sotona bio zauzet podrivanjem osnovnih temelja crkve?

Da li je ovo zamišljeno kao napad na crkvu i njene vođe? Apsolutno ne. Ovo je samo poziv na probuđenje. “NEPRIJATELJ JE PRED VRATIMA” Vreme je da Božji narod prestane da se hrani bilo čime osim Božjom Rečju. Proučite ovo u celosti, uz molitvi, i tada tražite vođstvo od Boga kako da se protivite sili Rima koja i sada napada ovu crkvu.

Da, ovo je napad katoličanstva. U maloj knjižici Savetnik za Današnje Katolike koja je izdata od strane rimske katoličke crkve, čitamo na stranici 11, *“Misterija trojstva je centralna doktrina katoličke vere. Na njoj su temeljena ostala učenja crkve.”*

Kraj je blizu! Gde su stražari sa zidova sionskih? Ova doktrina podriiva sve što je od Boga i sve stubove naše crkve. Šta ćete učiniti? Da li imate hrabrosti da branite čast Hristove neveste od napada majke bludnica? Da li ćete se naći u pomoć Gospodu protiv silnih? Ako ne, ko će? To će biti samo oni koji stoje za istinu čak i ako nebesa padnu. Božji narod ostatka će biti taj koji će neustrašivo braniti Njegovu crkvu.

Neka vas Bog bogato blagoslovi i da vam snage dok stojite u ime istine pred nadolazećom plimom jeresi koja pretili da obori poslednju Božju tvrđavu u zlom bezbožnom svetu.

Svrha našeg literarnog rada nije materijalni dobitak, nego širenje istine. Iz tog razloga, ove knjige se dele bez naplate. Podrška ovoj literaturi je zasnovana na dobrovoljnom daru onih koji su u stanju, kako ih je Gospod blagoslovio. *'Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog: od svakog koji drage volje da, uzmite prilog meni.'* Izlazak 25:2 Svi prilozi se upotrebljavaju za dalje širenje Jevanđelja drugima. S obzirom da su ove knjige besplatne, mi vas ohrabujemo da ih delite sa drugima koje samo vi možete dokučiti. Ako niste u situaciji da možete materijalno pomoći, nemojte da vas to spreči u slobodnom upotrebljavanju i širenju ovih materijala. Mi vas samo molimo za vašu podršku u molitvi pred Gospodom.

Šta su verovali pioniri Adventista Sedmog Dana? Pa, to zavisi od toga koga pitate. Jedni kažu jedno, drugi kažu drugo. Ali, šta Gospod kaže: "Opomeni se negdašnjih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svoga i on će ti javiti, starije svoje i kazaće ti." Peta Mojsijeva 32:7. Dakle, najbolje bi bilo pitati upravo pionire. Avaj! Svi su mrtvi. Ali "Neka oni koji su mrtvi govore kroz reizdanja njihovih članaka." {E. G. Vajt, MS62, 1905} "Moramo ponoviti reči pionira u našem delu, koji znaju kolika je cena traženja istine kao skrivenog blaga, i koji su radili da polože temelje našeg dela." {E. G. Vajt, R&H, Maj 25, 1905} Sada nam je moguće "upitati" pionire u šta su verovali. Oni nam mogu reći, svojim rečima, o Bogu kojem su služili. Bog koji je osnovao ovaj pokret i koji je koristio te verne ljude kao graditelje Crkve Ostatka, je isti Bog koji će je pratiti do kraja.

Crkva Adventista Sedmog Dana poseduje bogato i ekskluzivno nasleđe. Takvom nasleđu svedoči proročki iskaz Božje Reči. U svetlu ove tvrdnje, dužnost je svakog pravog adventiste sedmog dana da drži i čuva "veru onakvom kakvom su je nekada predali sveti." Mi smo danas deca tih ranih otaca, i kao takvi opomenuti smo: "Ne pomiči stare međe, koju su postavili oci tvoji." Proverbs 22:28

Ali nažalost, postoji rastući trend među mnogima danas da gundaju i omalovažavaju te verne ljude. Bog ne toleriše takvo prikazano nepoštovanje Njegovih izabranih instrumenata. "Videla sam da je Bog nezadovoljan naravljju mnogih koji gundaju protiv onih koji su izborili najteže bitke za njih i koji su osigurali toliko mnogo na početku poruke, kada je bilo najteže... Nezadovoljan je onima koji su spremni da nalaze greške i zameraju onim slugama Božjim koje su osedele u građenju trenutne istine." {E. G. Vajt, Testimonies Vol. 3, str. 320, 321} Uspomena na te pionire se mora paziti i sačuvati. Ne smemo dozvoliti "Da niko ne obezvredi one koje je izabra Bog..." {E. G. Vajt, R&H, Nov. 30, 1897} "Naloženo mi je da kažem: Neka svaki vernik poštuje ostarele pionire koji su podneli sud i teškoće i mnoge oskudice. Oni su Božji radnici i obavili su istaknuti deo u izgradji Njegovog Posla...Bog želi da oni koji su pristupili istini kasnijih godina poslušaju ove reči." E. G. Vajt, Testimonies Vol. 7, p. 289}

Pitanje ostaje za Vas, dragi čitaocē: Šta ćete učiniti po pitanju ovih poziva? Da li ćete poslušati živi glas Gospodnjih svedoka?